

TÜRKİYE SİYASİ GÜNDEM ARAŞTIRMASI

ARALIK 2020

 ARAŞTIRMA
info@areearastirma.com
www.areearastirma.com

 EĞİTİM
T: (312) 496 65 71
F: (312) 496 65 74

 DANIŞMANLIK
Cevizlidere Mahallesi 1245. Sokak
No:8/5 06520 Çankaya/ANKARA

SUNUŞ

“Türkiye Siyasi Gündem Araştırması – Aralık 2020” **AREA ARAŞTIRMA** tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın amacı; siyasi partilerin seçmen desteği, hükümet ve diğer siyasi partilerle ilgili kanaatler ve seçmenin politik tercihlerini tespit etmektir.

Araştırma 6 bölümden oluşmaktadır. Bölümler:

- Siyasi partilerin seçmen desteği ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin performansı
- Kararsız seçmen analizi,
- Dış Politika ve Covid Aşısı ile ilgili kanaatler,
- Aralık ayı gündem konuları
- Mustafa Sarıgül ve Türkiye Değişim Hareketi
- Görüşülen kişilerin demografik bilgileri ve örneklem.

Araştırma **NUTS1** bölgeleme sistemine göre toplam **12 Büyükşehirde (İstanbul, Tekirdağ, İzmir, Bursa, Ankara, Adana, Kayseri, Samsun, Trabzon, Erzurum, Malatya ve Diyarbakır)** gerçekleştirilmiştir.

Araştırma bu illerde **14 – 18 Aralık 2020** tarihleri arasında **18 yaş ve üzeri 2.564 kişi** ile **CATI (Bilgisayar Destekli Telefonla Görüşme)** yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırma **%95 güven aralığına** sahiptir. Görüşme yapılan kişinin kimlik ve iletişim bilgileri denetleme yapmak için alınmıştır. Örneklem seçiminin son aşamasında cinsiyet ve yaş kotaları uygulanmış ve 24 Haziran 2018 milletvekili seçimine göre ağırlıklandırılarak analizleri yapılmıştır.

MURAT KARAN
AREA ARAŞTIRMA

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ✓ ARALIK ayı gündemine korona ile mücadelede aşı ile ilgili gelişmeler, uluslararası politikadaki hareketlilik damga vurmuştur.
- ✓ Korona virüs tehdidi haricinde ekonomi (%55,0) ve işsizlik (%14,0) halen ülke sorunları arasında en üst sıradadır.
- ✓ Hükümetin genel performansı ve ekonomi politikası “Başarısız”, dış politika yönetimi ve terörle mücadelesi “Başarılı” bulunmaktadır. Ekonomi yönetiminin “Başarısız” bulunma oranı artmaya devam etmektedir.
- ✓ Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin genel performansı “Başarısız” bulunmaktadır. Seçmenin “Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem”e desteği sürmektedir. Ancak her iki durum için de makasın kapandığı gözlemlenmektedir.
- ✓ Cumhur ittifakı cephesi dış politika ve terörle mücadeleyi bir siyasi kaldıraç olacak kullanmaya devam etmektedir. Aralık ayında ABD ve AB ile yaşanan ambargo krizi, Cumhurbaşkanının Azerbaycan'da yaptığı konuşma, MHP lideri Devlet Bahçeli'nin HDP ye yönelik açıklamaları, Cumhur ittifakı seçmeninde yeniden refleks oluşturmuş ve kenetlenmeye sebep olmuştur.
- ✓ Uluslararası siyasetteki diplomatik krizler, terörle mücadele çıkışları ve ekonomi yönetiminin değişimi AK Parti'nin oy oranında (%39,3) ve Recep Tayyip ERDOĞAN'a yönelik “Olumlu” kanaatte (%50,3) artışa, hükümetin genel performansı ve Cumhurbaşkanlığı sistemine destek lehine makasın kapanmasına yol açmıştır.
- ✓ Erken seçime ve yeni siyasi parti/ partilere ihtiyaç olduğunu düşünenlerin oranı ihtiyaç hissetmeyenlere göre düşük olmasına karşın artış eğilimindedir.
- ✓ “Kararsız seçmen” kitlesi içerisinde; 26- 35 yaş grubu (%25,5), ortaokul- lise eğitim seviyesi (%43,5), Atatürkçü'ler (%37,9), milliyetçiler (%33,8) ile 24 Haziran 2018'de AK Parti'ye (%17,1) ve CHP'ye (%15,9) oy verenlerin ağırlıkta olduğu görülmektedir.
- ✓ Dış politika yönetiminde seçmen; AB üyeliğine taraftar, ABD ve AB ile iş birliğine, NATO üyeliğine devam şeklinde kanaat bildirmektedir.
- ✓ Corona virüs aşısı ile ilgili belirsizlik sürerken, seçmen tercihini Almanya/ABD Aşısı (BioNTech/Pfizer)'den yana kullanmakta ve ücretsiz Çin aşısını yaptırmayı düşünmediği yönünde kanaat bildirmektedir.

- ✓ MHP lideri Devlet BAHÇELİ'nin "*HDP kapatılmalıdır*" çıkışı seçmenden olumlu destek görmüş, MHP tabanında toparlanma sağlamıştır.
- ✓ R. Tayyip ERDOĞAN'ın açıkladığı "esnafa kira ve fatura destek paketi" olumlu karşılanmıştır.
- ✓ Muharrem İNCE ile ilgili "Olumlu" kanaat ise %36,5 seviyesindedir. İNCE'nin Memleket Hareketi'ne "oy veririm" diyenlerin oranı %6,7.
- ✓ Seçmenin 2021 yılı için ekonomik beklentileri (bireysel ve ülke geneli), ekonominin 2020 yılından daha kötü olacağı yönündedir.
- ✓ Mustafa SARIGÜL ile ilgili "Olumlu" kanaatin %27,9 olduğu, ancak "*kararsız seçimde*" bu oranın daha yüksek olduğu görülmektedir (%32,9). Türkiye Değişim Partisi'nin seçmen nezdinde %25'ler civarında "Olumlu" karşılandığı, Oy potansiyelinin de yine bu oranlara yakın olduğu görülmektedir (%23,7).

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

SİYASİ PARTİLERİN SEÇMEN DESTEĞİ VE CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİ'NİN PERFORMANSI 6

İKİNCİ BÖLÜM

KARARSIZ SEÇMEN ANALİZİ 19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DIŞ POLİTİKA VE COVID AŞISI İLE İLGİLİ KANAATLER 23

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARALIK AYI GÜNDEM KONULARI 29

BEŞİNCİ BÖLÜM

MUSTAFA SARIGÜL VE TÜRKİYE DEĞİŞİM HAREKETİ 37

ALTINCI BÖLÜM

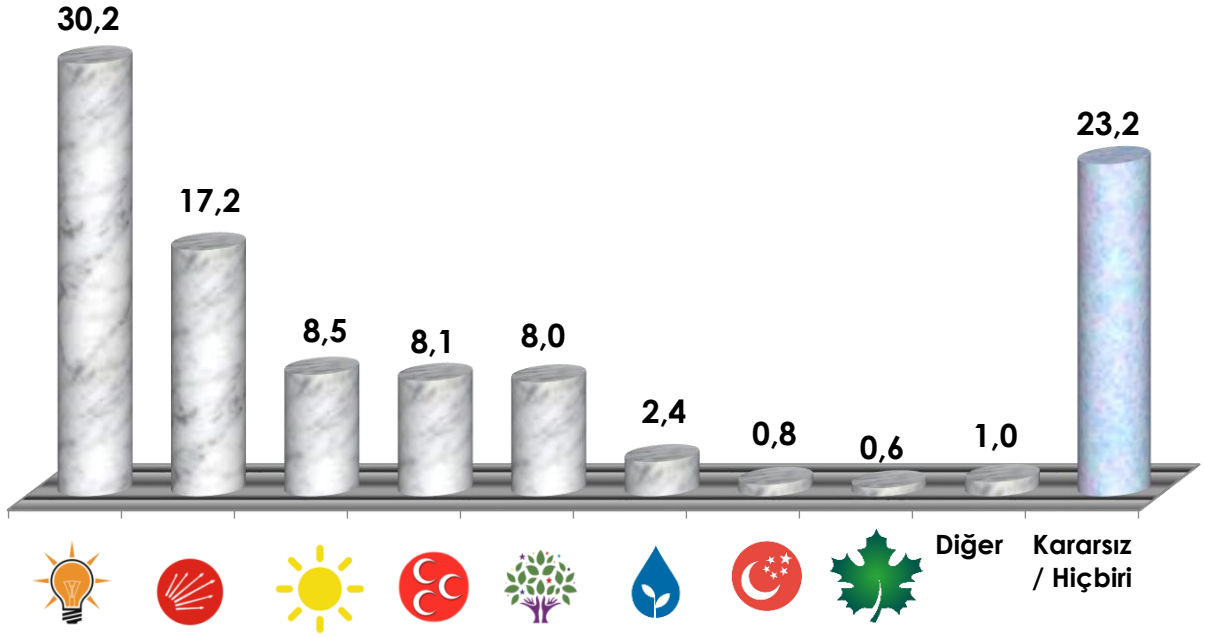
DEMOGRAFİK BİLGİLER VE ÖRNEKLEM 42

BİRİNCİ BÖLÜM

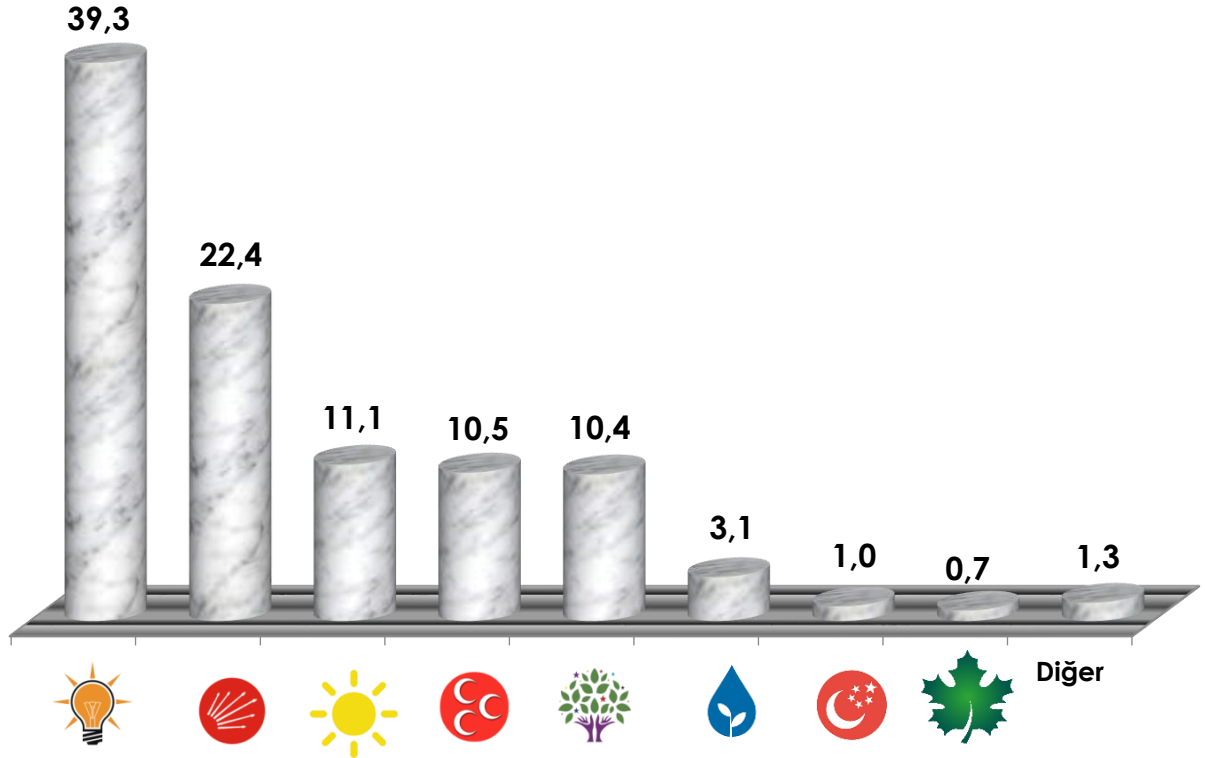
SIYASİ PARTİLERİN SEÇMEN DESTEĞİ VE

CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİ'NİN PERFORMANSI

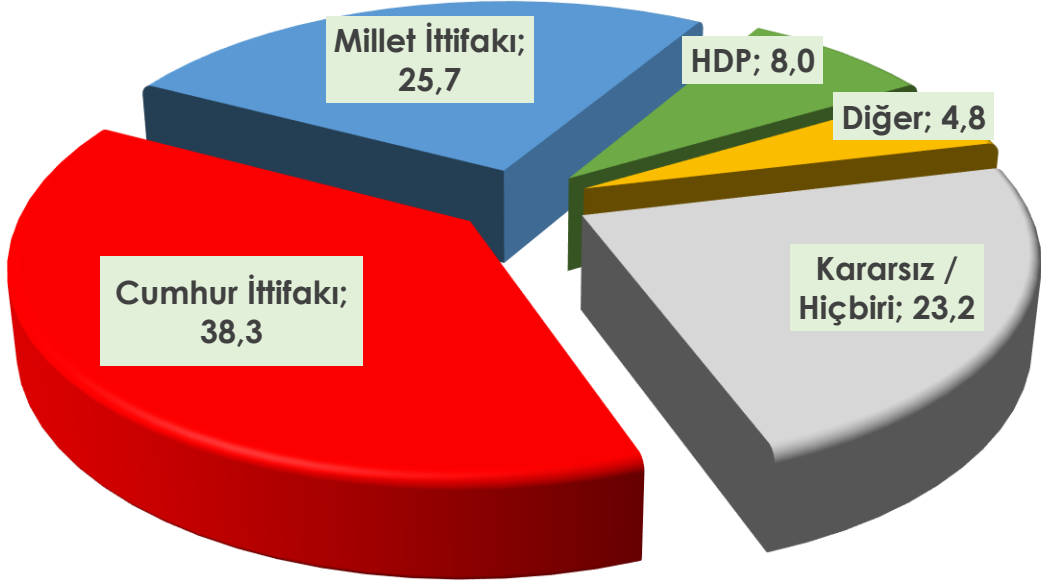
Bugün milletvekili seçimi olsa hangi partiye oy verirsiniz? (%)
(TOPLAM OYLAR ÜZERİNDEN)

(GEÇERLİ OYLAR ÜZERİNDEN)

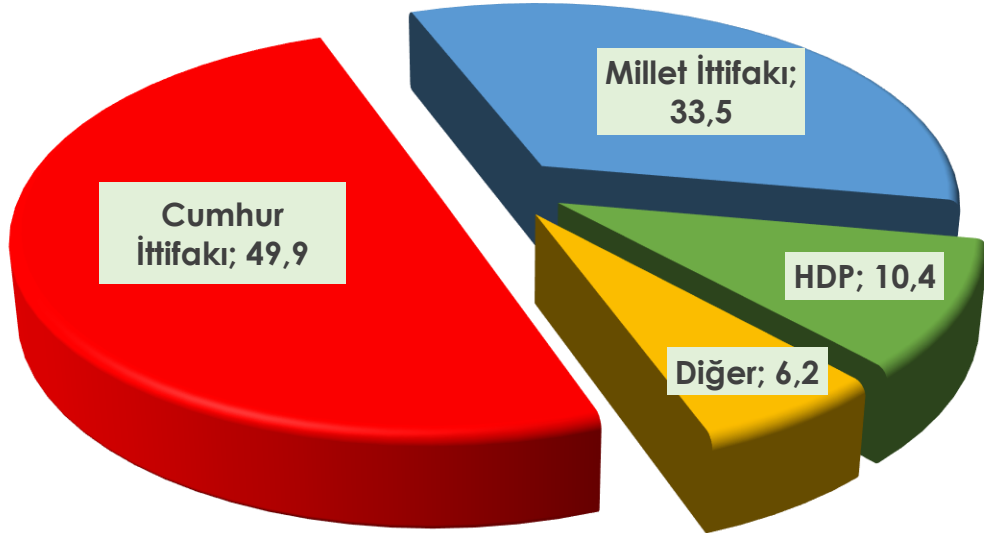

Bugün milletvekili seçimi olsa hangi partiye oy verirsiniz? (%)
(TOPLAM OYLAR ÜZERİNDEN)

■ Cumhur İttifakı ■ Millet İttifakı ■ HDP ■ Diğer ■ Kararsız / Hiçbiri

(GEÇERLİ OYLAR ÜZERİNDEN)

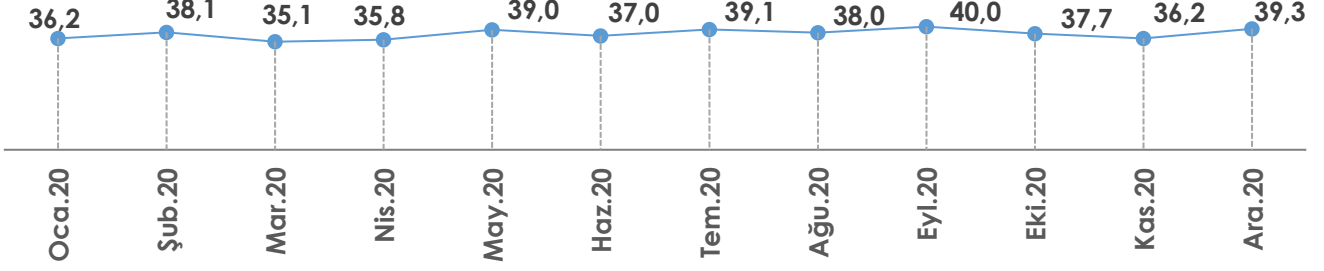

■ Cumhur İttifakı ■ Millet İttifakı ■ HDP ■ Diğer

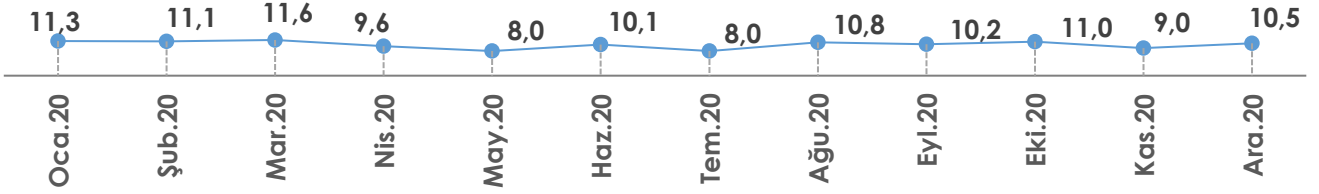

Partilerin oy trendleri (%) (2020 yılı)

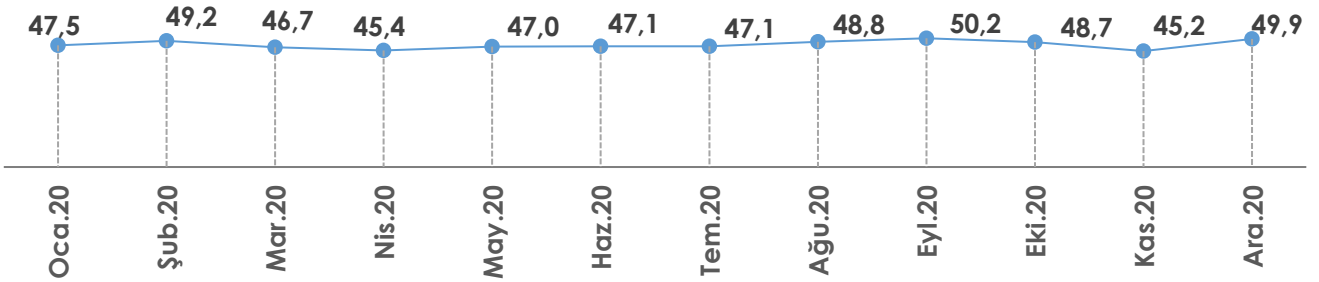
(Geçerli Oylar Üzerinden Dağılım)

AK PARTİ

2020 ortalaması: %37,6

MHP

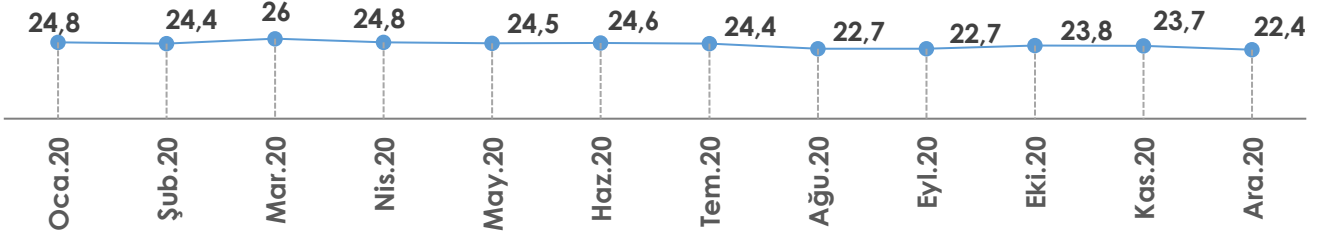
2020 ortalaması: %10,1

CUMHUR İTTİFAKI

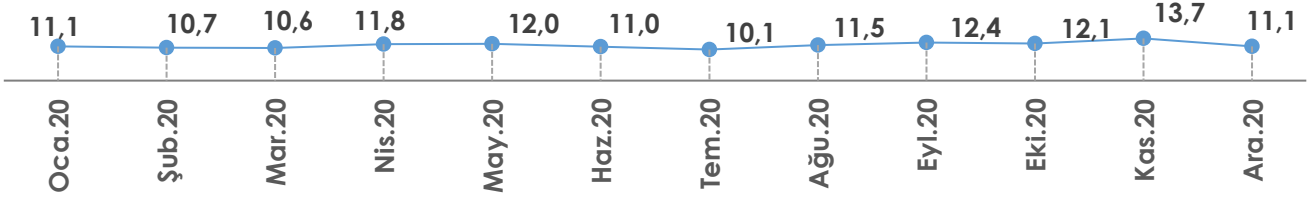
2020 ortalaması: %47,7

Partilerin oy trendleri (%) (2020 yılı)

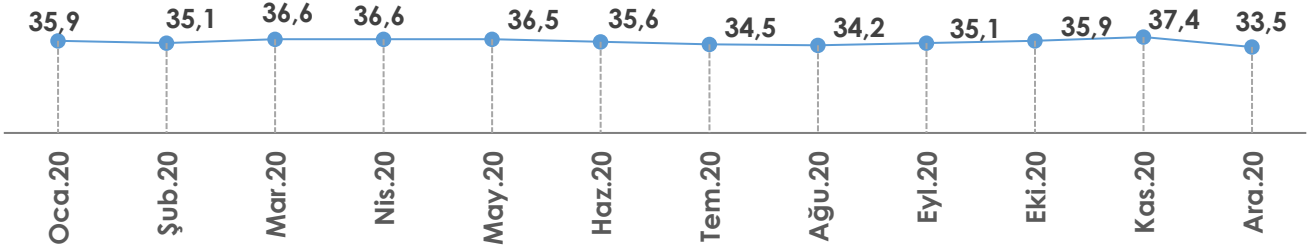
(Geçerli Oylar Üzerinden Dağılım)

CHP

2020 ortalaması: %24,1

İYİ PARTİ

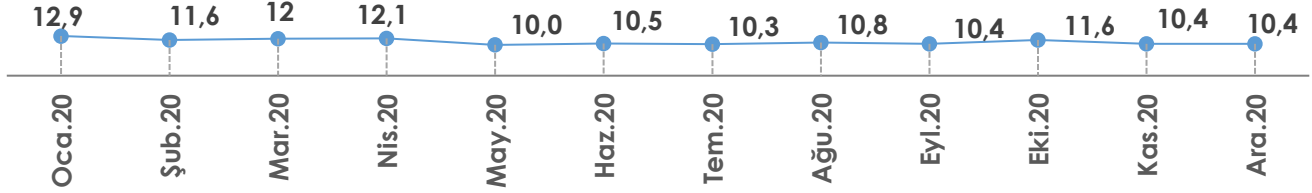
2020 ortalaması: %11,5

MİLLET İTTİFAKI

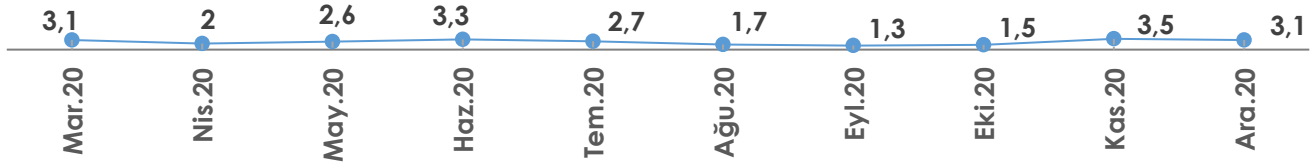
2020 ortalaması: %35,6

Partilerin oy trendleri (%) (2020 yılı)

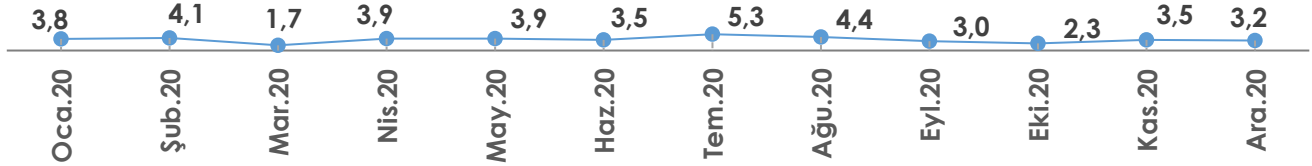
(Geçerli Oylar Üzerinden Dağılım)

HDP

2020 ortalaması: %11,1

DEVA Partisi

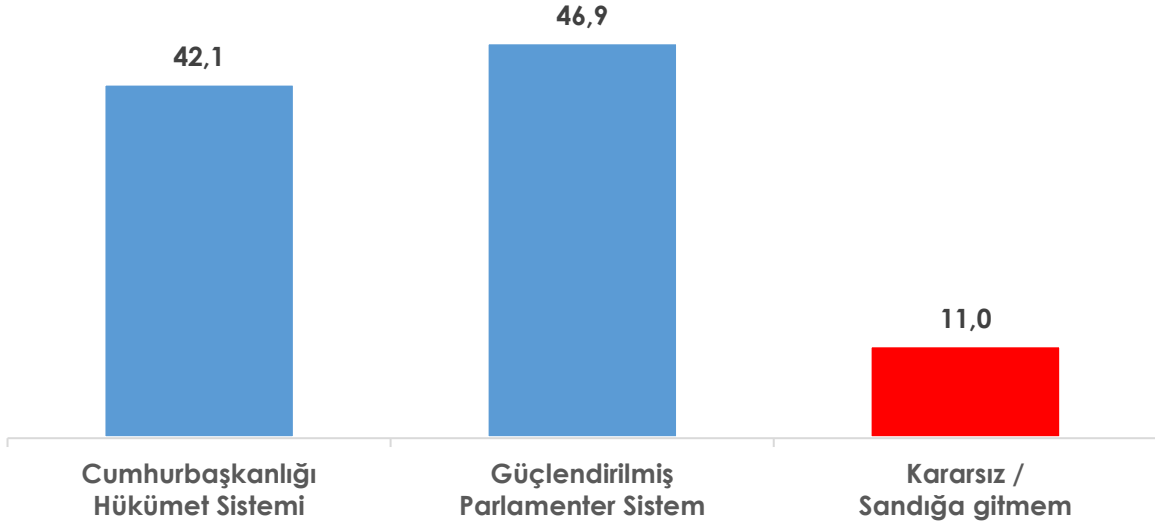
2020 ortalaması: %2,5

Diğer Partiler

2020 ortalaması: %3,6

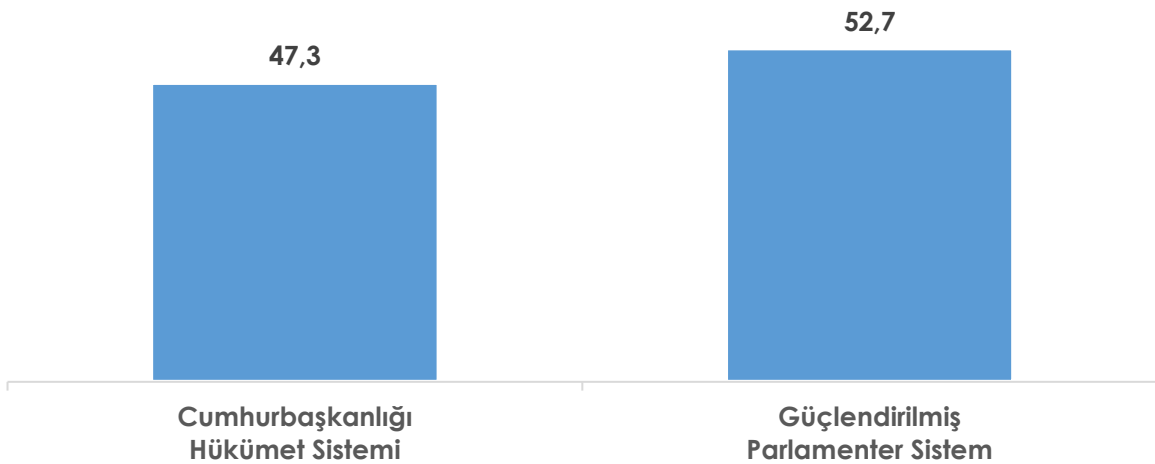
Türkiye'nin yönetim sistemi ile ilgili bir referandum yapılsa oy verme tercihiniz ne olurdu? (%)

(Toplam Seçmen Üzerinden Dağılım)

Türkiye'nin yönetim sisteminin "Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem" olması gerektiğini belirtenlerin oranı %46,9'dur. "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" olmasını belirtenlerin oranı %42,1 iken kararsız/ sandığa gitmem diyenlerin oranı ise %11,0'dır.

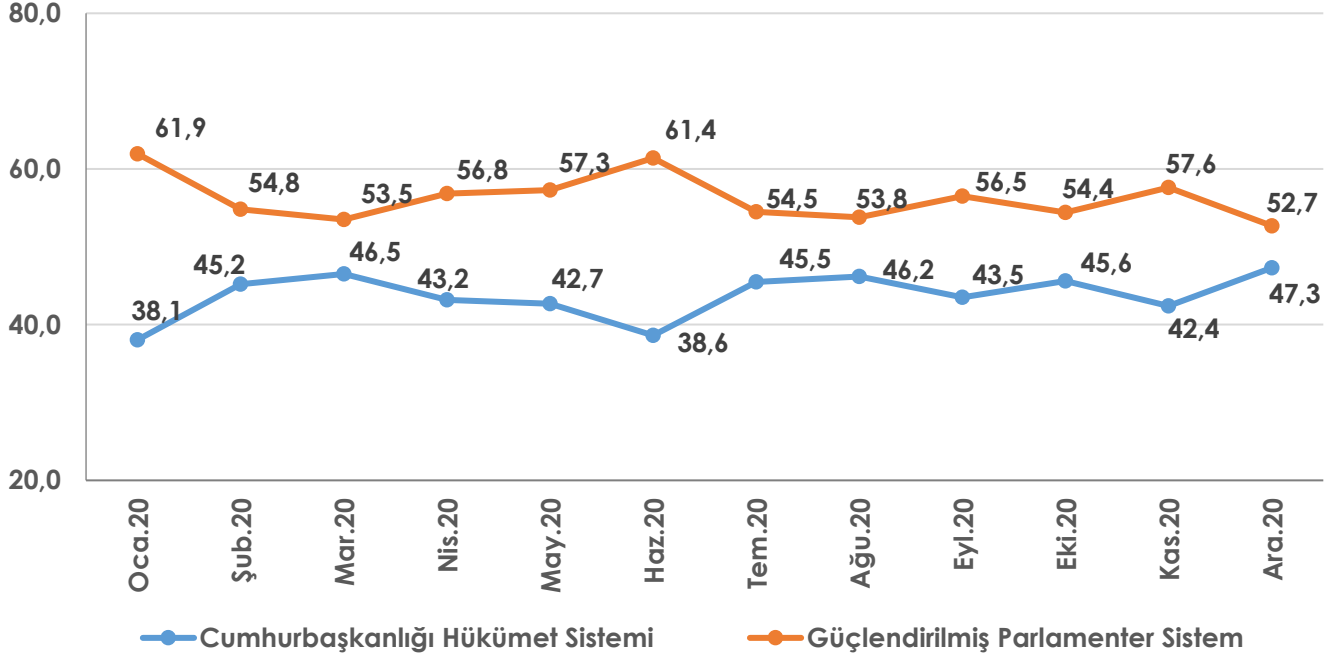
(Geçerli Oylar Üzerinden Dağılım)

Kararsız/ sandığa gitmem diyenler dağıtıldığında; Türkiye'nin yönetim sisteminin "Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem" olması gerektiğini belirtenlerin oranı %52,7'dir. "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" olmasını belirtenlerin oranı ise %47,3'tür.

Türkiye'nin yönetim sistemi ile ilgili bir referandum yapılsa oy verme tercihiniz ne olurdu? (%)

(2020 yılı trend grafiği)
(Geçerli Oylar Üzerinden Dağılım)

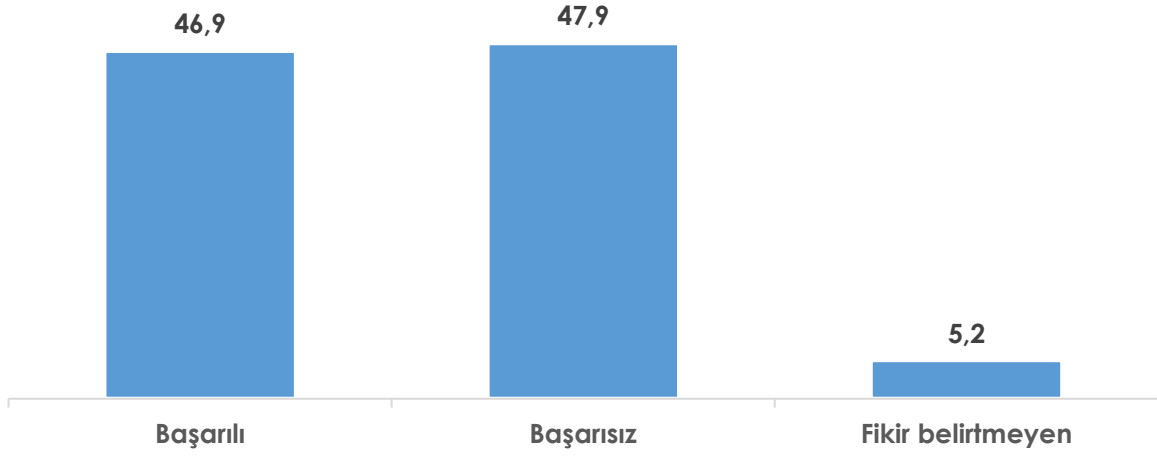
2020 yılı ortalaması:

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi: %43,7

Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem: %56,3

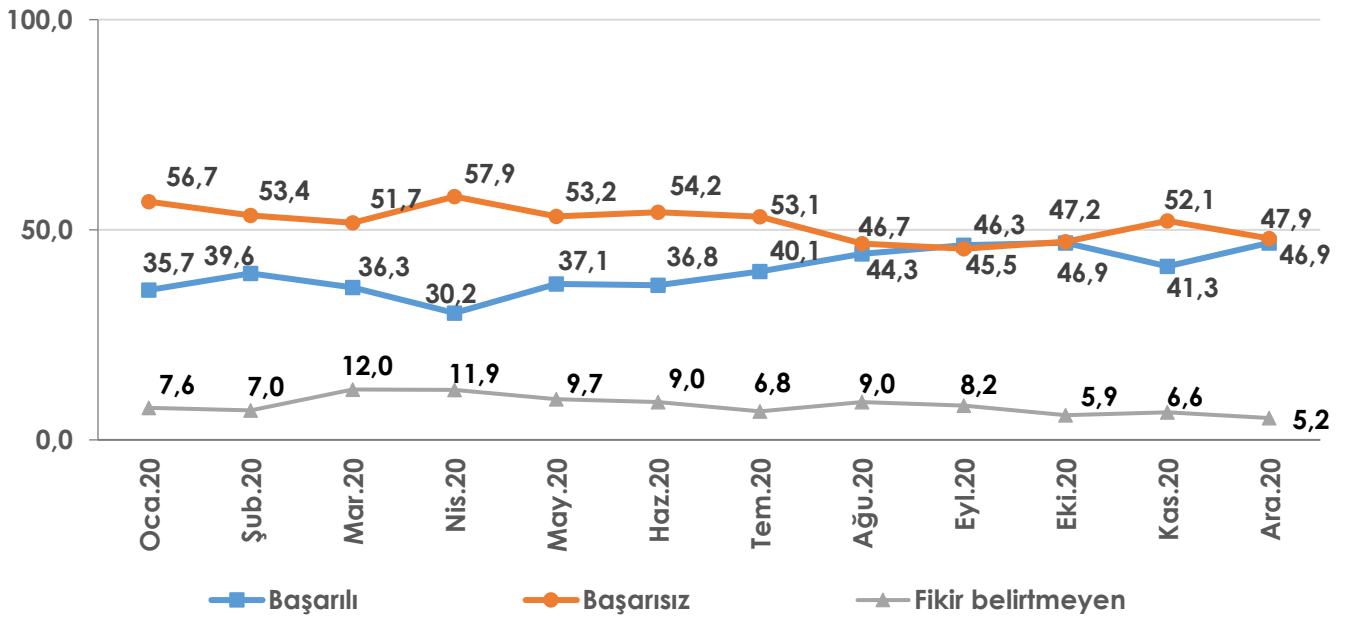
- ✓ Cinsiyete değişkenine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Orta yaş grupların Türkiye'nin yönetim sisteminin "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" olması gerektiğini belirtme oranı diğer yaş gruplarına göre yüksektir.
- ✓ Eğitim düzeyi arttıkça Türkiye'nin yönetim sisteminin "Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem" olması gerektiğini belirtenlerin oranı da artmaktadır.
- ✓ Kürtçe/Zazaca Anadili konuşanların Türkiye'nin yönetim sisteminin "Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem" olması gerektiğini belirtme oranı diğer Anadilleri konuşanlara göre yüksektir.
- ✓ Kendini Atatürkçü ve sosyal demokrat olarak tanımlayanların Türkiye'nin yönetim sisteminin "Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem" olması gerektiğini belirtme oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ AK Parti ve MHP'lilerin Türkiye'nin yönetim sisteminin "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" olması gerektiğini belirtme oranı diğer parti tercihlerine göre yüksektir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ni başarılı buluyor musunuz? (%)

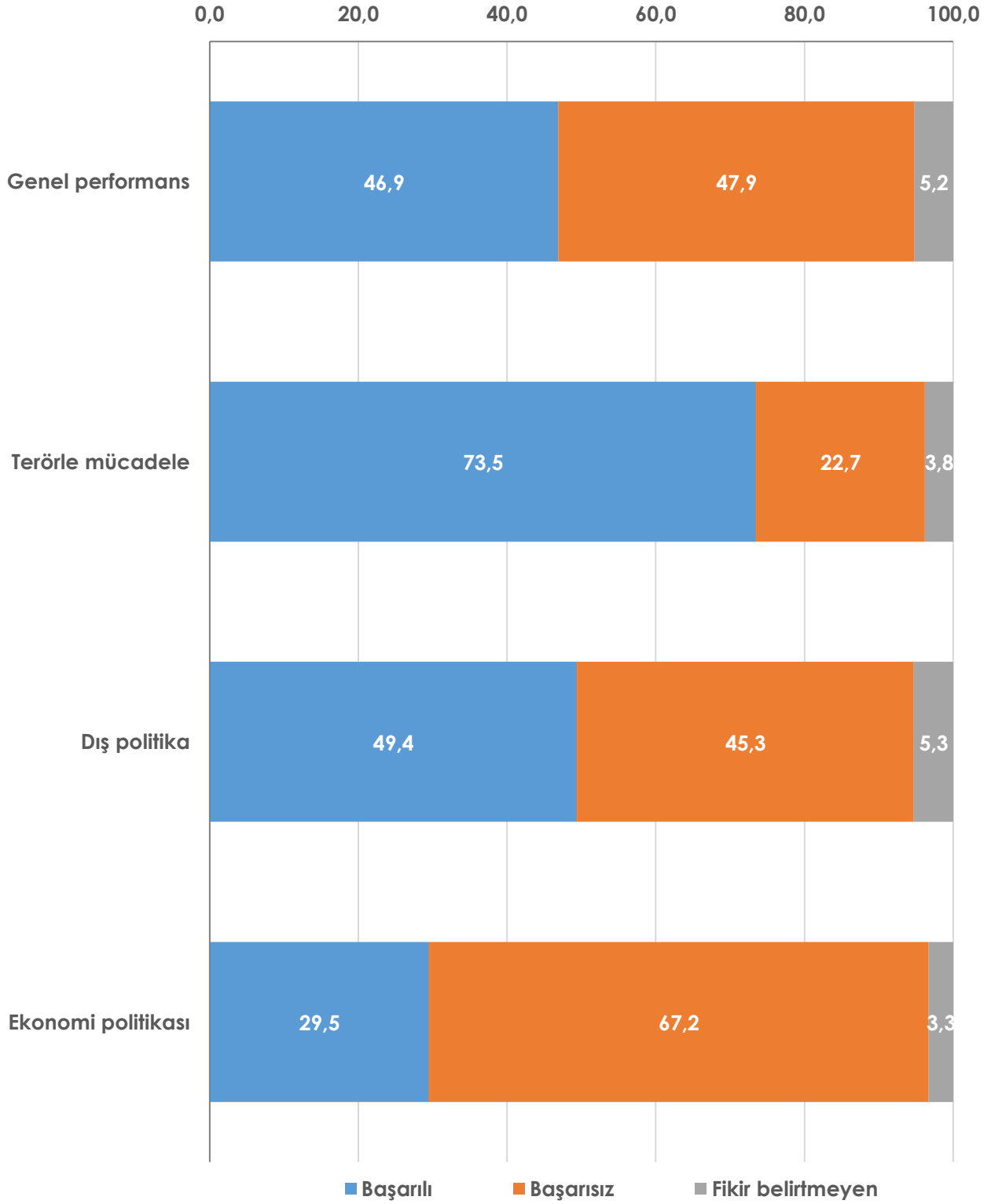
"Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" başarısız görülmektedir. Başarılı bulanların oranı %46,9, başarısız bulanların oranı %47,9 iken fikir belirtmeyenlerin oranı ise %5,2'dir.

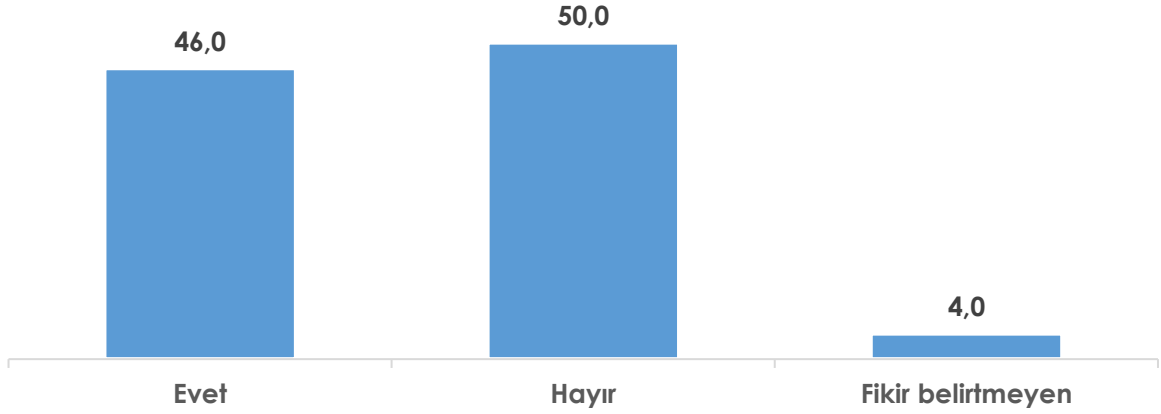
- ✓ Cinsiyet, yaş grubu ve etnik kimlik değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Eğitim düzeyi arttıkça Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ni başarılı bulma oranı azalmaktadır.
- ✓ Kendini milliyetçi ve muhafazakâr olarak tanımlayanların Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ni başarılı bulma oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ AK Partililerin ve MHP'lilerin Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ni başarılı bulma oranı diğer partilere göre yüksektir.

2020 'başarılı' ortalaması: %40,1

Hükümet politikalarının performansı (%)

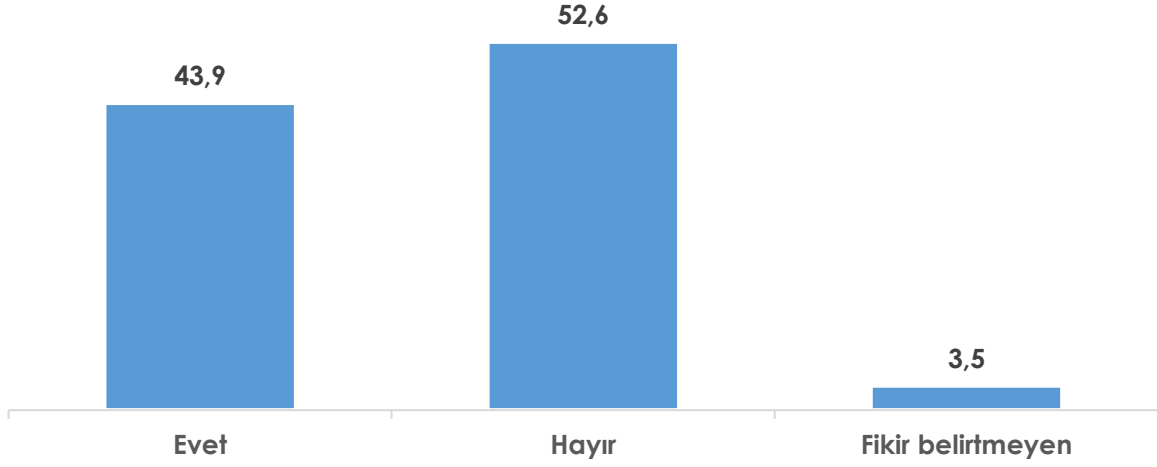

Sizce, erken genel seçime ihtiyaç var mıdır? (%)

Erken genel seçime ihtiyaç olduğunu belirtenlerin oranı %46,0'dır.

- ✓ Cinsiyete değişkenine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Genç yaş grupların erken genel seçime ihtiyaç olduğunu belirtme oranı diğer yaş gruplarına göre yüksektir.
- ✓ Eğitim düzeyi arttıkça erken genel seçime ihtiyaç olduğunu belirtenlerin oranı da artmaktadır.
- ✓ Kürtçe / Zazaca Anadiline sahip olanların erken genel seçime ihtiyaç olduğunu belirtme oranı diğer anadil gruplarına göre yüksektir.
- ✓ Kendini Atatürkçü ve sosyal demokrat olarak tanımlayanların erken genel seçime ihtiyaç olduğunu belirtme oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ AK Partililerin ve MHP'lilerin erken genel seçime ihtiyaç olduğunu belirtme oranı diğer partilere göre düşüktür.

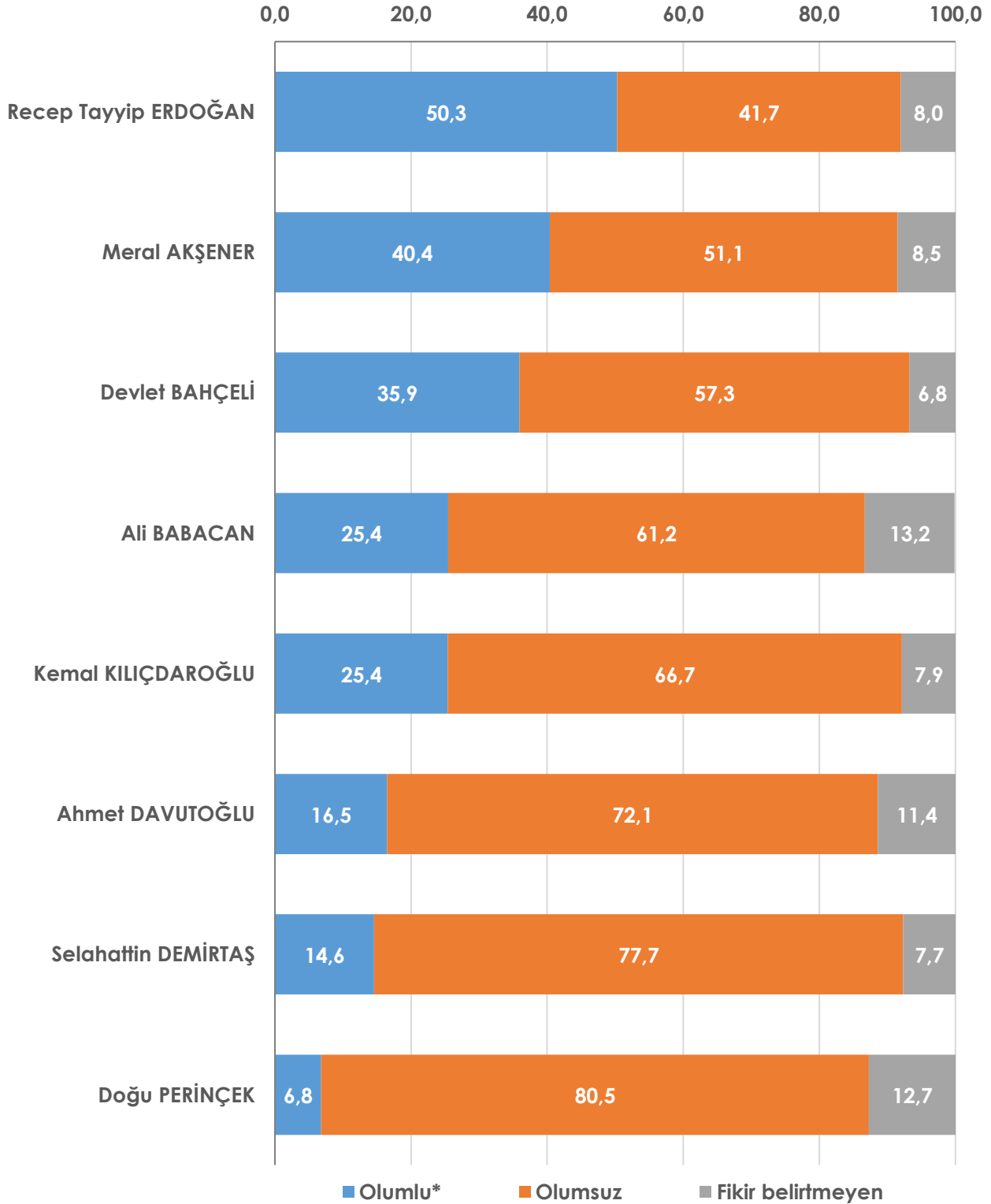

Sizce, Türkiye'nin yeni bir siyasi partiye / partilere ihtiyacı var mıdır? (%)

Türkiye'nin yeni bir siyasi partiye / partilere ihtiyacı olduğunu belirtenlerin oranı %43,9, yeni bir siyasi partiye / partilere ihtiyacı olmadığını belirtenlerin oranı %52,6 iken fikir belirtmeyenlerin oranı ise %3,5'tir.

- ✓ Erkekler kadınlara oranlar Türkiye'nin yeni bir siyasi partiye / partilere ihtiyacı olduğunu daha çok belirtmişlerdir.
- ✓ Orta yaş grupların Türkiye'nin yeni bir siyasi partiye / partilere ihtiyacı olduğunu belirtme oranı diğer yaş gruplara göre yüksektir.
- ✓ Eğitim düzeyi arttıkça Türkiye'nin yeni bir siyasi partiye / partilere ihtiyacı olduğunu belirtme oranı da artmaktadır.
- ✓ Kürtçe / Zazaca Anadiline sahip olanların Türkiye'nin yeni bir siyasi partiye / partilere ihtiyacı olduğunu belirtme oranı diğer Anadil gruplarına göre yüksektir.
- ✓ Kendini sosyal demokrat olarak tanımlayanların Türkiye'nin yeni bir siyasi partiye / partilere ihtiyacı olduğunu belirtme oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ AK Partililerin Türkiye'nin yeni bir siyasi partiye / partilere ihtiyacı olduğunu belirtme oranı diğer partililere göre düşüktür.

Aşağıda belirtilen siyasi liderlerle ilgili genel kanaatiniz nedir? (%)

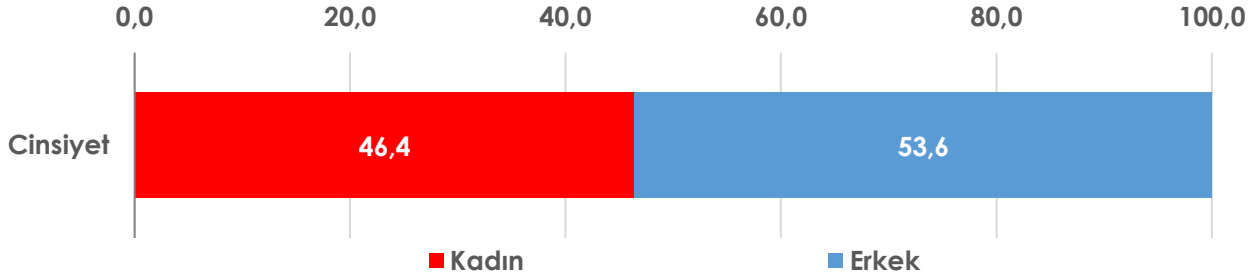

*'Olumlu' kanaate göre sıralanmıştır.

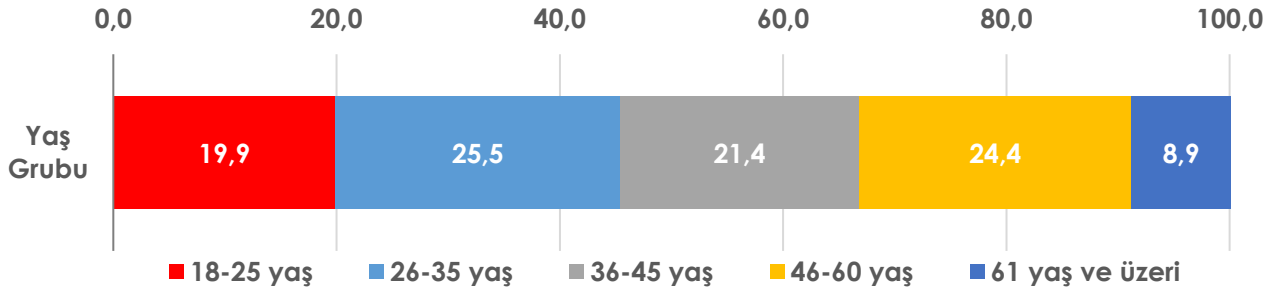
İKİNCİ BÖLÜM

KARARSIZ SEÇMEN ANALİZİ

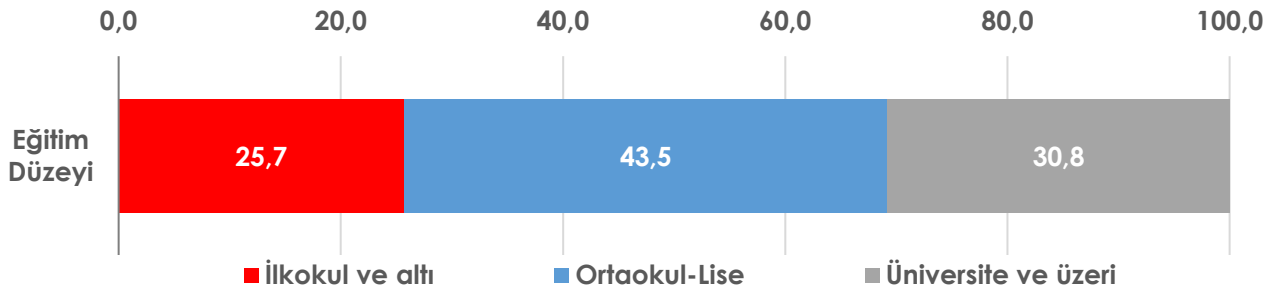
“Bugün milletvekili seçimi olsa hangi partiye oy verirsiniz “sorusuna ‘Kararsızım’ ve ‘Hiçbiri’ yanıtını veren %23,2’lik seçmenin demografik ve politik analizi

Kararsız seçmenin; %46,4’ü kadın iken %53,6’sı erkektir.

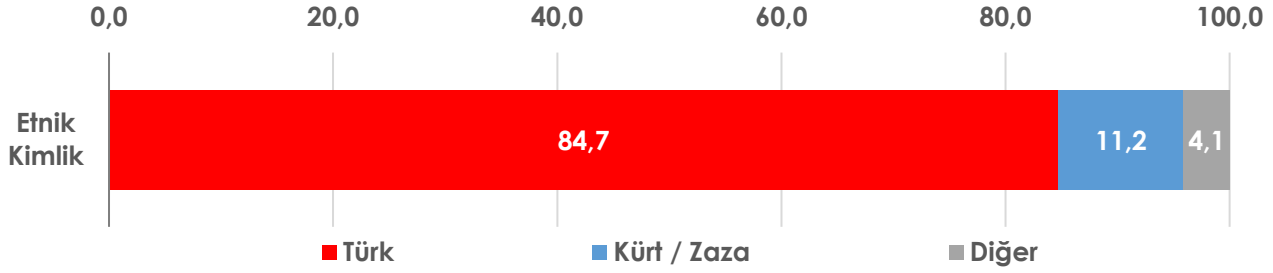

Kararsız seçmenin; %19,9’u 18-25 yaş grubu, %25,5’i 26-35 yaş grubu, %21,4’ü 36-45 yaş grubu, %24,4’ü 46-60 yaş grubu iken %8,9’u 61 yaş ve üzeri gruplardır.

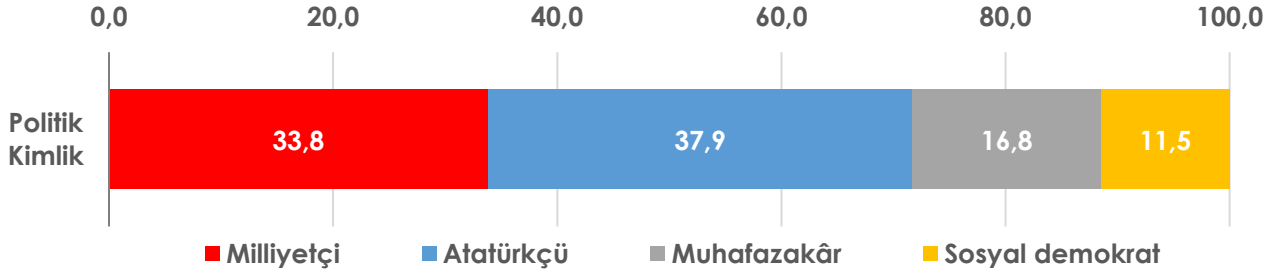

Kararsız seçmenin; %25,7’si ilkokul ve altı, %43,5’i ortaokul-lise iken %30,8’i üniversite ve üzeri mezundur.

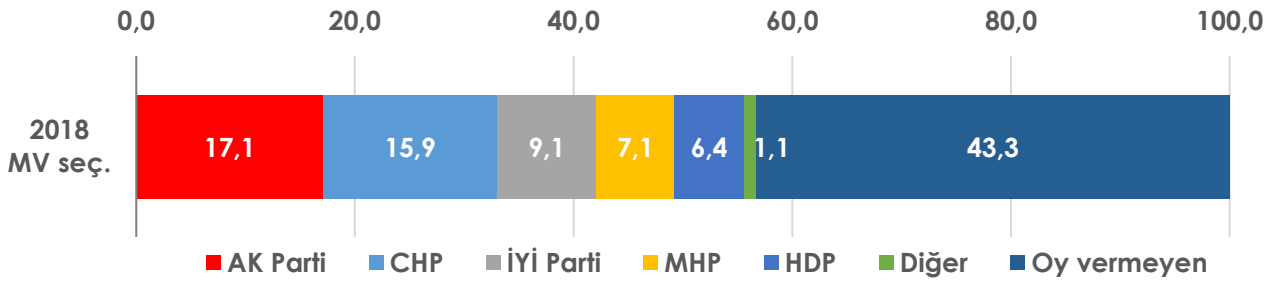
“Bugün milletvekili seçimi olsa hangi partiye oy verirsiniz “sorusuna ‘Kararsızım’ ve ‘Hiçbiri’ yanıtını veren %23,2’lik seçmenin demografik ve politik analizi

Kararsız seçmenin; %84,7’si Türk, %11,2’si Kürt/Zaza iken %4,1’i diğer etnik kimliktedir.

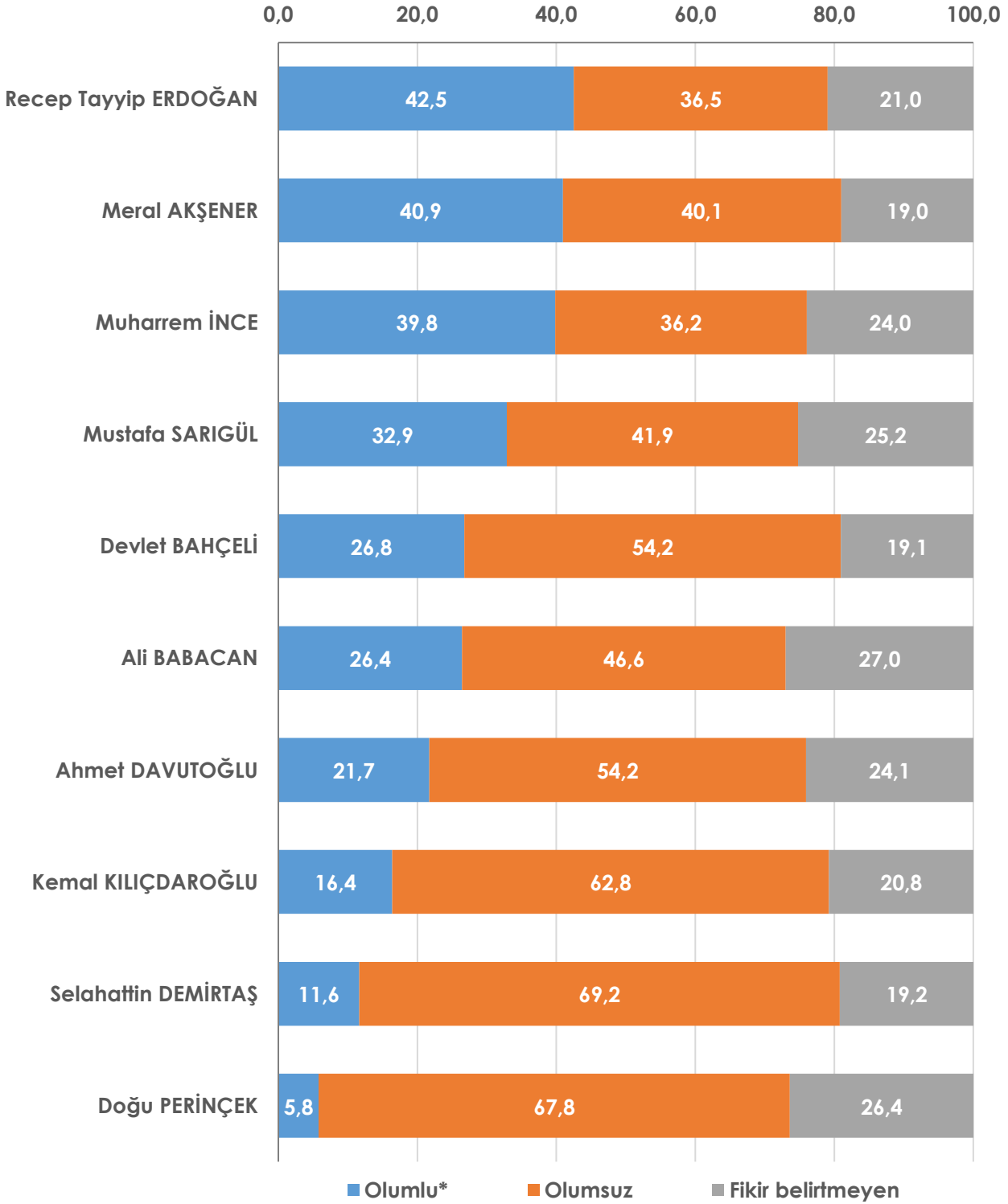
Kararsız seçmenin; %33,8’i Milliyetçi, %37,9’u Atatürkçü, %16,8’i Muhafazakâr iken %11,5’i sosyal demoktrattır.

24 Haziran 2018 MV. Seçiminde kararsız seçmenin; %17,1’i AK Parti’ye, %15,9’u CHP’ye, %9,1’i İYİ Parti’ye, %7,1’i MHP’ye, %6,4’ü HDP’ye %1,1’i diğer partilere oy verirken %43,3’ü oy vermemiştir.

“Bugün milletvekili seçimi olsa hangi partiye oy verirsiniz “soruna ‘Kararsızım’ ve ‘Hiçbiri’ yanıtını veren %23,2’lik seçmenin demografik ve politik analizi

Aşağıda belirtilen siyasilerle ilgili genel kanaatiniz nedir? (%)

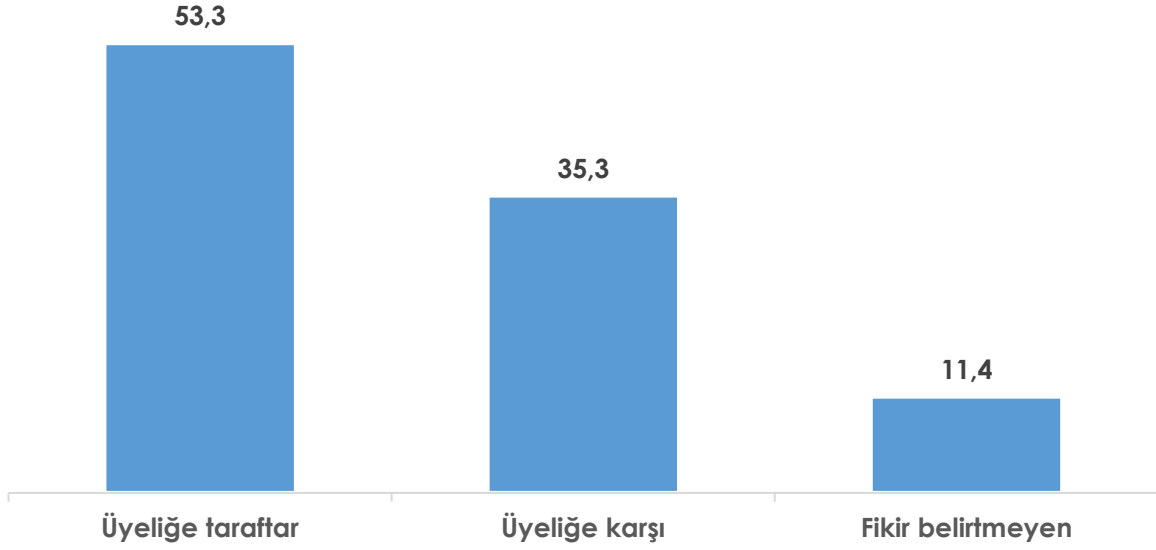
*'Olumlu' kanaate göre sıralanmıştır.

Kararsız seçmenin siyasilerle ilgili olumlu kanaatinde; R. Tayyip ERDOĞAN, Meral AKŞENER, Muharrem İNCE ve Mustafa SARIGÜL olarak sıralanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DIŞ POLİTİKA VE COVID AŞISI İLE İLGİLİ KANAATLER

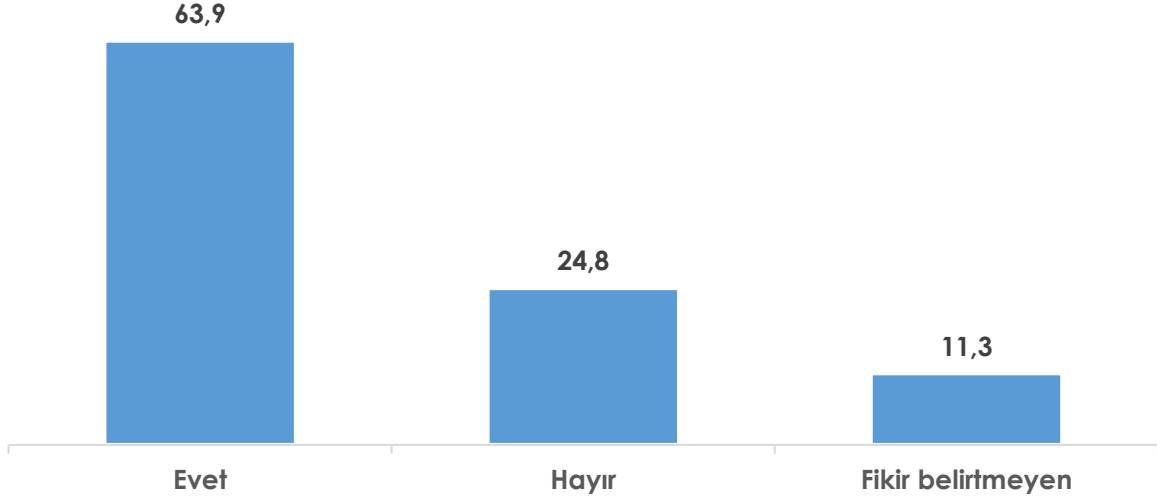
Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine nasıl bakıyorsunuz? (%)

Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine taraftar olanların oranı %53,3'tür. Taraftar olmayanların oranı %35,3 iken fikir belirtmeyenlerin oranı ise %11,4'tür.

- ✓ Konuşulan anadil değişkenine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Erkekler Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine kadınlara oranla daha karşı oldukları görülmektedir.
- ✓ Genç yaş grupların Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine taraftar olma oranı diğer yaş gruplarına göre yüksektir.
- ✓ Eğitim düzeyi arttıkça Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine taraftar olma oranı da artmaktadır.
- ✓ Kürtçe / Zazaca konuşanların Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine taraftar olanların oranı diğer Anadillere sahip olanlara göre düşüktür.
- ✓ Kendini milliyetçi ve muhafazakâr olarak tanımlayanların Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine taraftar olma oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre düşüktür.
- ✓ AK Partililerin ve MHP'lilerin Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine taraftar olma oranı diğer partililere göre düşüktür.

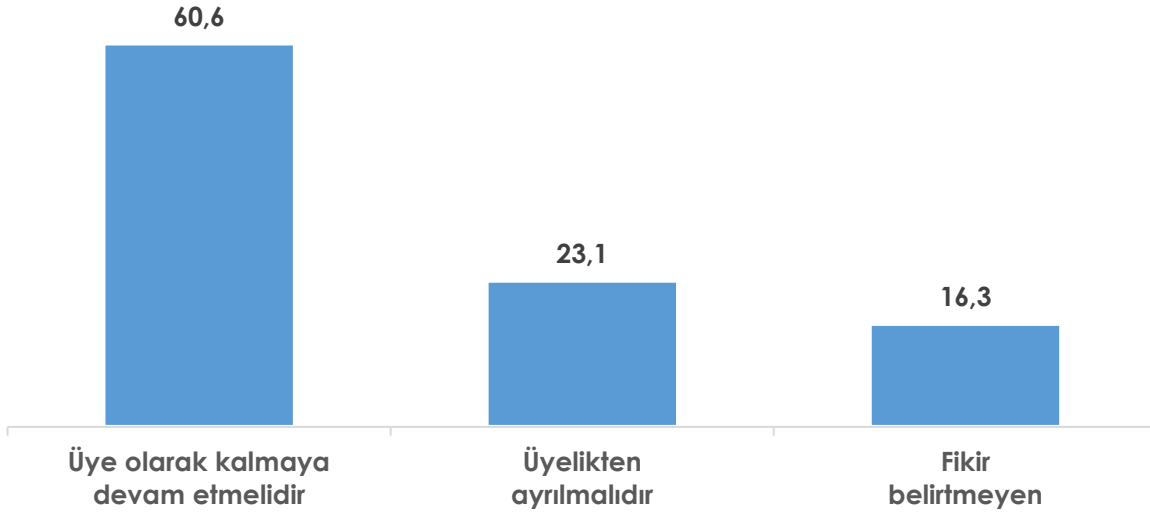

Sizce Türkiye, ABD ve AB ile siyasi ve ekonomik iş birliğine devam etmeli midir? (%)

Türkiye'nin, ABD ve AB ile siyasi ve ekonomik iş birliğine devam etmesi gerektiğini belirtenlerin oranı %63,9, devam etmemesi gerektiğini belirtenlerin oranı %24,8 iken fikir belirtmeyenlerin oranı ise %11,3'tür.

- ✓ Yaş grubu ve konuşulan Anadil değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Erkekler Türkiye'nin ABD ve AB ile siyasi ve ekonomik iş birliğine devam etmesi gerektiğini belirtme oranı kadınlara göre yüksektir.
- ✓ Genç yaş gruplarının Türkiye'nin ABD ve AB ile siyasi ve ekonomik iş birliğine devam etmesi gerektiğini belirtme oranı diğer yaş gruplarına göre yüksektir.
- ✓ Kendini Atatürkçü ve sosyal demokrat olarak tanımlayanların Türkiye'nin ABD ve AB ile siyasi ve ekonomik iş birliğine devam etmesi gerektiğini belirtme oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ AK Partililerin ve MHP'lilerin Türkiye'nin ABD ve AB ile siyasi ve ekonomik iş birliğine devam etmesi gerektiğini belirtme oranı diğer partililere göre düşüktür.

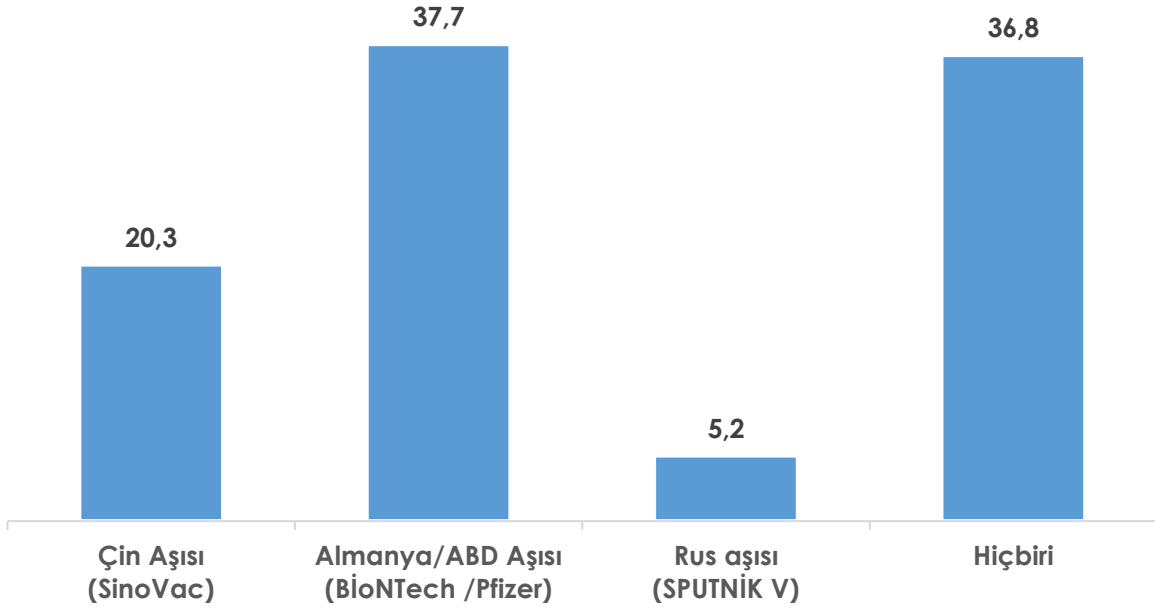
Sizce Türkiye, NATO üyeliği konusunda nasıl hareket etmelidir? (%)

Türkiye'nin, NATO üyeliği konusunda üyeliğe devam etmesi gerektiğini belirtenlerin oranı %60,6, üyelikten ayrılması gerektiğini belirtenlerin oranı %23,1 iken fikir belirtmeyenlerin oranı ise %16,3'tür.

- ✓ Konuşulan Anadil ve siyasi parti değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Erkekler kadınlara oranla Türkiye'nin NATO üyeliğine devam etmesi gerektiğini belirtme oranı yüksektir.
- ✓ Yaş grubu arttıkça Türkiye'nin NATO üyeliğine devam etmesi gerektiğini belirtme oranı da artmaktadır.
- ✓ Eğitim düzeyi arttıkça Türkiye'nin NATO üyeliğine devam etmesi gerektiğini belirtme oranı da artmaktadır.
- ✓ Kendini Atatürkçü olarak tanımlayanların Türkiye'nin NATO üyeliğine devam etmesi gerektiğini belirtme oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre düşüktür.

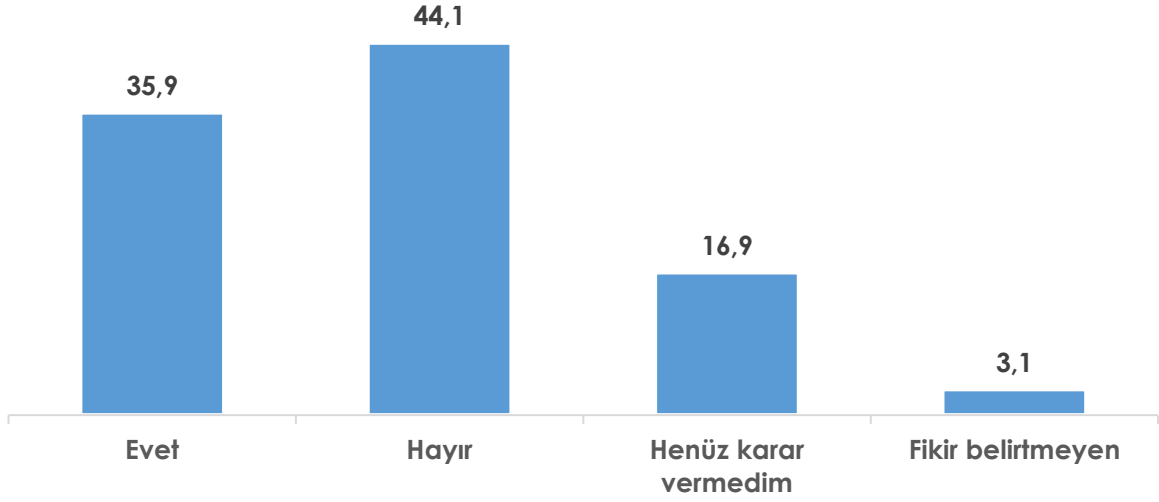
Corona virüs aşılarını tercih etme imkânınız olsa hangisini tercih edersiniz? (%)

Corona virüs aşılarından Çin Aşısı (SinoVac) tercih edeceğini belirtenlerin oranı %20,3, Almanya/ABD Aşısı /BioNTech/Pfizer) tercih edeceğini belirtenlerin oranı %37,7, Rus Aşısı (SPUTNİK V) tercih edeceğini belirtenlerin oranı %5,2 iken hiçbir aşıyı tercih etmeyeceğini belirtenlerin oranı ise %36,8'dir.

- ✓ Cinsiyet ve Anadil değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ İleri yaş grupların Çin Aşısını tercih etme oranı diğer yaş gruplarına göre yüksektir.
- ✓ Eğitim düzeyi arttıkça Çin Aşısını tercih etme oranı azalmaktadır.
- ✓ Kendini muhafazakâr olarak tanımlayanların Çin Aşısını tercih etme oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ AK Partililerin Çin Aşısını tercih etme oranı diğer partililere göre yüksektir.

Sağlık Bakanlığı'nın ücretsiz olarak temin edeceği Çin aşısını (SinoVac) olmayı düşünüyor musunuz? (%)

Sağlık Bakanlığı'nın ücretsiz olarak temin edeceği Çin aşısını (SinoVac) olmayı düşündüğünü belirtenlerin oranı %35,9, düşünmediğini belirtenlerin oranı %44,1'dir. Çin Aşısını olup olmama konusunda henüz karar vermeyenlerin oranı %16,9 iken fikir belirtmeyenlerin oranı ise %3,1'dir.

- ✓ Yaş grubu, eğitim, konuşulan Anadil ve sosyo-politik kimlik değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Erkeklerin Çin Aşısını olacağını belirtme oranı kadınlara göre yüksektir.
- ✓ AK Partililerin ve MHP'lilerin Çin Aşısını olacağını belirtme oranı diğer partililere göre yüksektir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

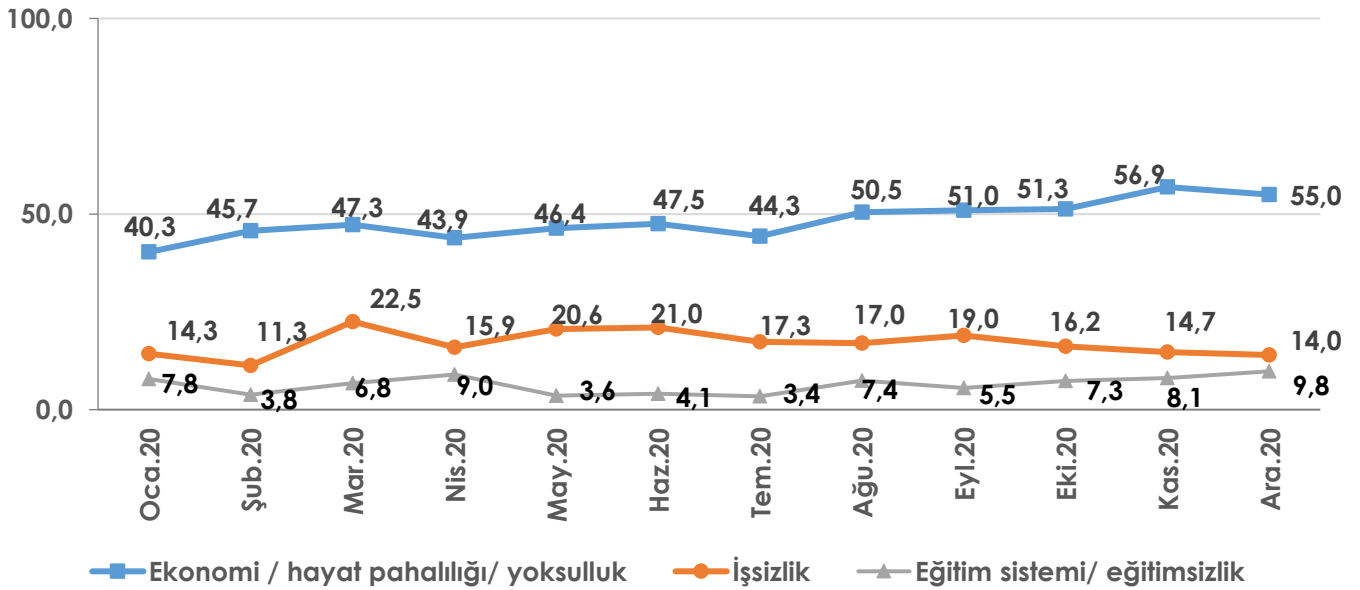
ARALIK AYI GÜNDEM KONULARI

Sizce, Türkiye'nin 'Korona Virüs' dışında en önemli sorunu nedir? (%)

Açık uçlu soruya verilen cevaplardan derlenmiştir.

	%
Ekonomi / hayat pahalılığı/ yoksulluk	55,0
İşsizlik	14,0
Eğitim sistemi/ eğitimsizlik	9,8
Hükümet'in kötü yönetimi	2,3
Adalet, hukuk sisteminin eksiklikleri	1,6
PKK/ Terör	1,2
Muhalefet	1,1
Hükümetin dış politika yönetimi	1,1
Sağlık sektöründeki sorunlar	0,9
Ahlaki sorunlar	0,6
Özgürlükler	0,5
Su tüketimi ve kuraklık	0,5
Diğer	2,1
Fikir belirtmeyen	9,1
TOPLAM	100,0

"Ekonomi" ve "İşsizlik" %69,0 ile Türkiye'nin en önemli sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. "Eğitim sistemi / eğitimsizlik" (%9,8) üçüncü sırada görülmektedir.

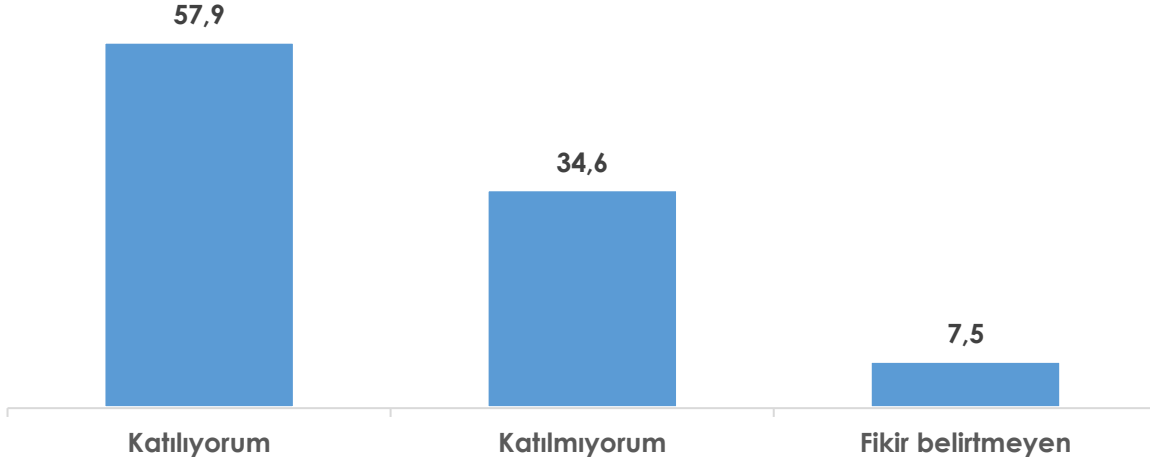

2020 ortalaması:

Ekonomi / hayat pahalılığı/ yoksulluk: %48,3

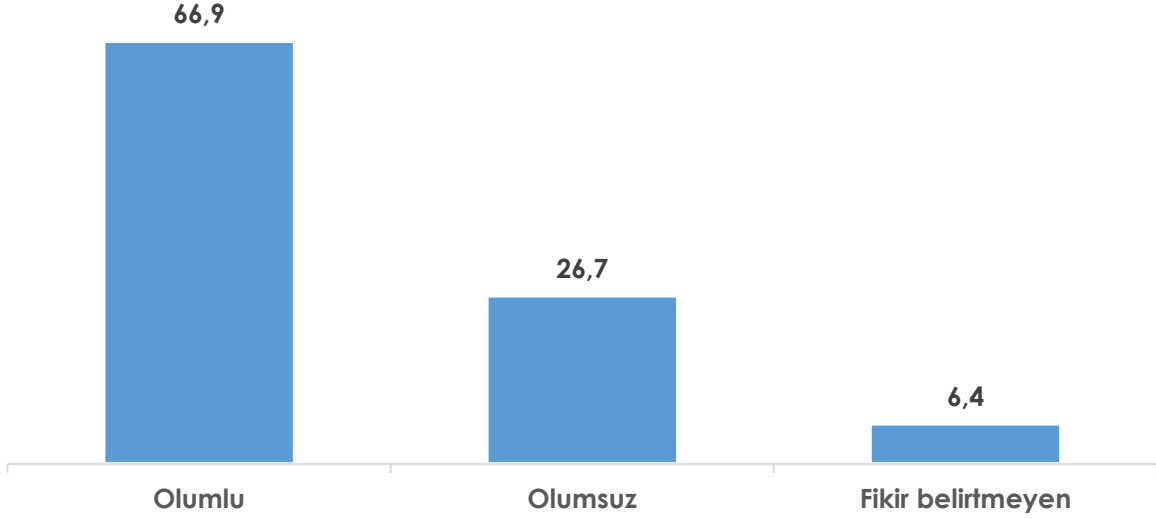
İşsizlik %17,0

Eğitim sistemi/ eğitimsizlik %6,4

MHP lideri Devlet BAHÇELİ'nin "HDP kapatılmalıdır" açıklamasını nasıl karşılıyorsunuz? (%)

MHP lideri Devlet BAHÇELİ'nin " HDP kapatılmalıdır " açıklamasına katılanların oranı %57,9, katılmayanların oranı %34,6 iken fikir belirtmeyenlerin oranı ise %7,5'tir.

- ✓ Cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ 61 yaş ve üzeri grupların MHP lideri Devlet BAHÇELİ'nin söz konusu açıklamalarına katılım oranı diğer yaş gruplarına göre düşüktür.
- ✓ Üniversite ve üzeri eğitim düzeyindekilerin MHP lideri Devlet BAHÇELİ'nin söz konusu açıklamalarına katılım oranı diğer eğitim düzeyindekilere göre düşüktür.
- ✓ Kürtçe / Zazaca Anadiline sahip olanların MHP lideri Devlet BAHÇELİ'nin söz konusu açıklamalarına katılım oranı diğer Anadile sahip olanlara göre düşüktür.
- ✓ Kendini milliyetçi ve muhafazakâr olarak tanımlayanların MHP lideri Devlet BAHÇELİ'nin söz konusu açıklamalarına katılım oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ AK Partililerin MHP lideri Devlet BAHÇELİ'nin söz konusu açıklamalarına katılım oranı diğer partililere göre yüksektir.

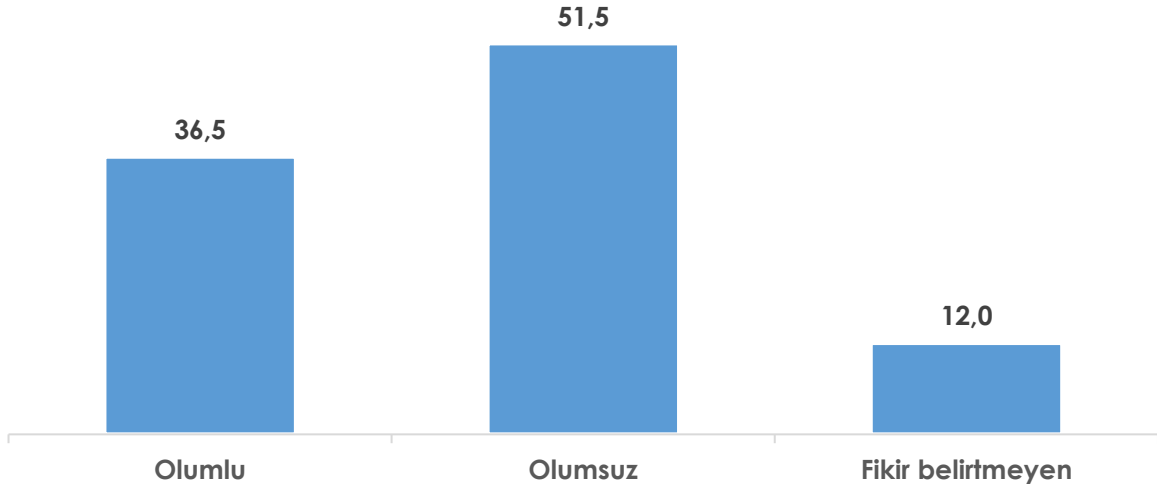
R. Tayyip ERDOĞAN'ın açıkladığı “esnafa kira ve fatura destek paketi” ile ilgili kanaatiniz nedir? (%)

R. Tayyip ERDOĞAN'ın açıkladığı “esnafa kira ve fatura destek paketi” ile ilgili kanaati olumlu olanların oranı %66,9, olumsuz olanların oranı %26,7 iken fikir belirtmeyenlerin oranı ise %6,4'tür.

- ✓ Cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Orta yaş grupların R. Tayyip ERDOĞAN söz konusu açıklamasını olumlu karşılama oranı diğer yaş gruplarına göre yüksektir.
- ✓ Eğitim düzeyi arttıkça R. Tayyip ERDOĞAN söz konusu açıklamasını olumlu karşılama oranı azalmaktadır.
- ✓ Kürtçe / Zazaca Anadili konuşanların R. Tayyip ERDOĞAN söz konusu açıklamasını olumlu karşılama oranı diğer Anadil konuşanlara göre yüksektir.
- ✓ Kendini milliyetçi ve muhafazakâr olarak tanımlayanların R. Tayyip ERDOĞAN söz konusu açıklamasını olumlu karşılama oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ AK Partililerin ve MHP'lilerin R. Tayyip ERDOĞAN söz konusu açıklamasını olumlu karşılama oranı diğer partililere göre yüksektir.

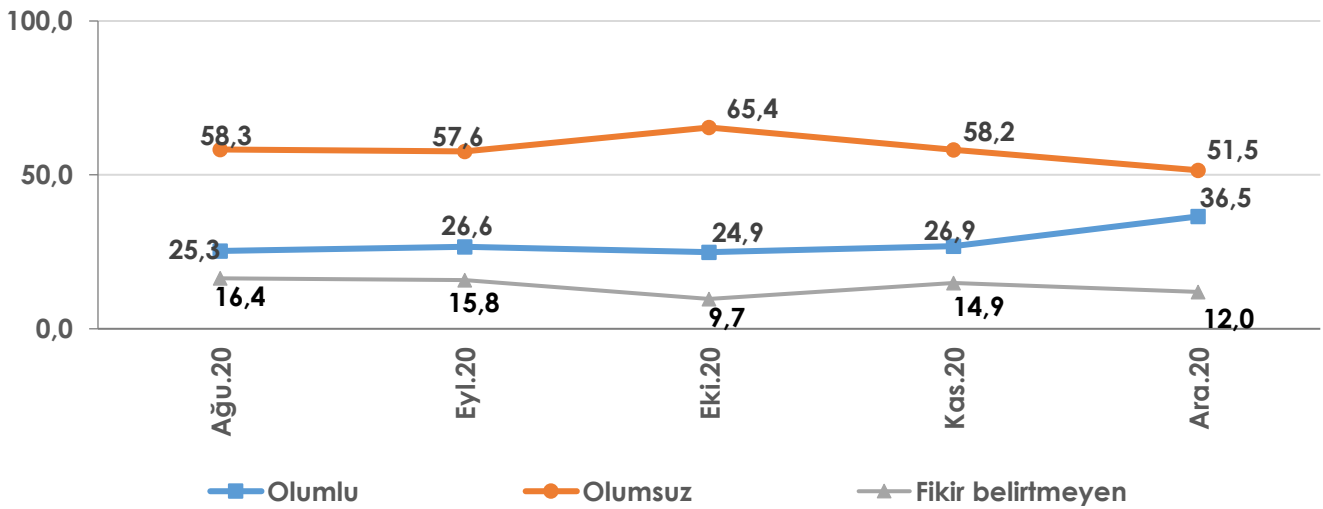

'Muharrem İNCE' ile ilgili genel olarak nasıl bir kanaate sahipsiniz? (%)

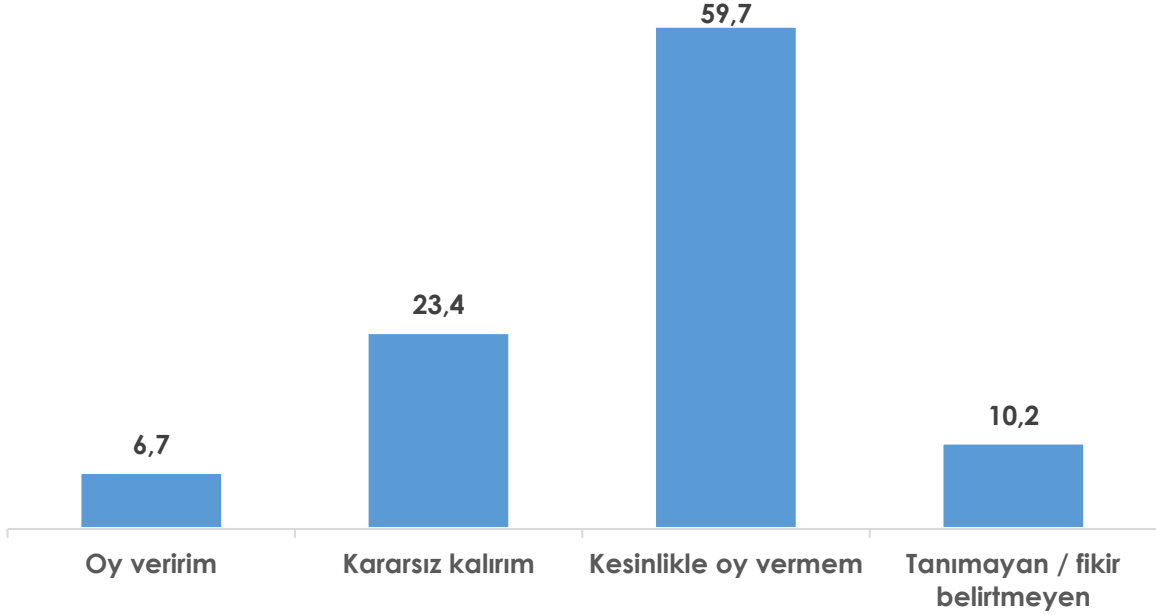
Muharrem İNCE ile ilgili genel olarak kanaati olumlu olanların oranı %36,5'tir. Olumsuz olanların oranı %51,5 iken fikir belirtmeyenlerin oranı ise %12,0'dır.

- ✓ Yaş grubu ve konuşulan Anadil değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Erkeklerin Muharrem İNCE ile ilgili olumlu kanaati kadınlara göre yüksektir.
- ✓ Eğitim düzeyi arttıkça Muharrem İNCE ile ilgili olumlu kanaat de artmaktadır.
- ✓ Kürtçe / Zazaca konuşanların Muharrem İNCE ile ilgili genel olarak olumlu kanaati belirtme oranı diğer Anadillere sahip olanlara göre düşüktür.
- ✓ Kendini muhafazakâr olarak tanımlayanların Muharrem İNCE ile ilgili genel olarak olumlu kanaati diğer sosyo-politik kimliklere göre düşüktür.
- ✓ AK Partililerin ve HDP'lilerin Muharrem İNCE ile ilgili genel olarak olumlu kanaati diğer partililere göre düşüktür.

2020 'olumlu' ortalaması: %28,0

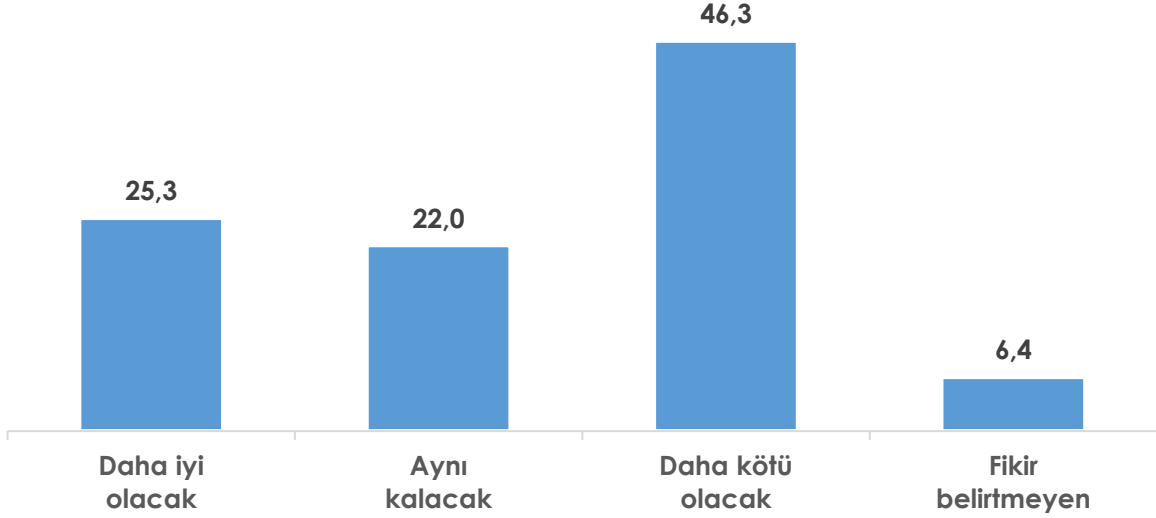
Muharrem İNCE'nin '*Memleket Hareketi*' partileşirse
oy verme davranışınız nasıl olur? (%)

Muharrem İNCE'nin '*Memleket Hareketi*' partileşirse; oy vereceğini belirtenlerin oranı %6,7, kararsız kalacağını belirtenlerin oranı %23,4 iken kesinlikle oy vermeyeceğini belirtenlerin oranı %59,7'dir. Tanımayanların / fikir belirtmeyenlerin oranı ise %10,2'dir.

- ✓ Yaş grubu ve konuşulan Anadil değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Erkeklerin söz konusu durumda '*Memleket Hareketi*'ne oy vereceğini belirtme oranı kadınlara göre yüksektir.
- ✓ Ortaokul-lise eğitim düzeyindekilerin söz konusu durumda '*Memleket Hareketi*'ne oy vereceğini belirtme oranı diğer eğitim düzeyindekilere göre yüksektir.
- ✓ Kendini Atatürkçü olarak tanımlayanların söz konusu durumda '*Memleket Hareketi*'ne oy vereceğini belirtme oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ CHP ve HDP'lilerin söz konusu durumda '*Memleket Hareketi*'ne oy vereceğini belirtme oranı diğer partililere göre yüksektir.

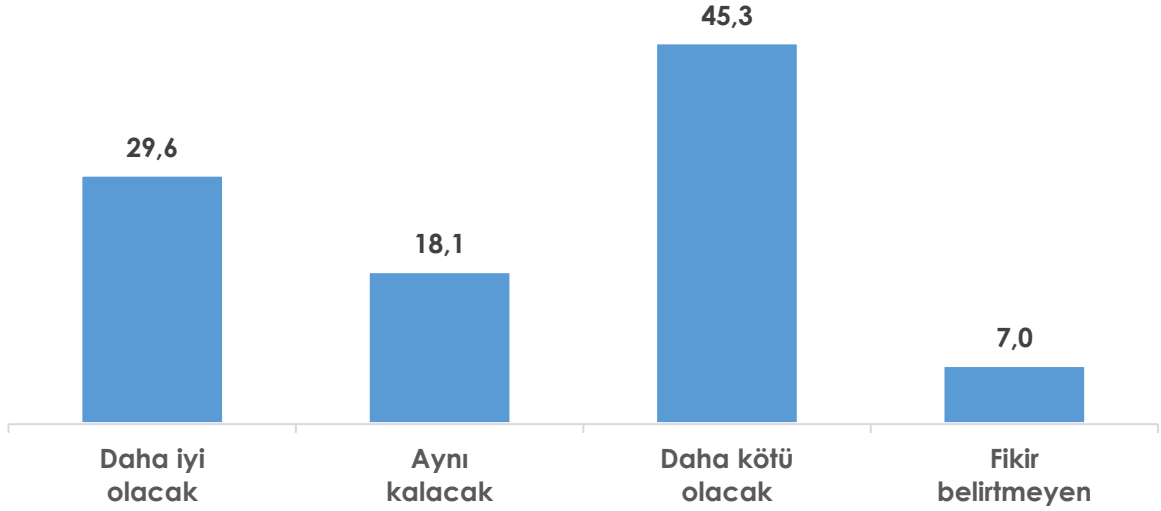
2021 yılı için satın alma gücünüzle ilgili beklentiniz nedir? (%)

2021 yılı için satın alma gücü ile ilgili daha iyi olacağını belirtenlerin oranı %25,3, aynı kalacağını belirtenlerin oranı %22,0, daha kötü olacağını belirtenlerin oranı ise %46,3'tür. Fikir belirtmeyenlerin oranı ise %6,4'tür.

- ✓ Cinsiyet ve eğitim düzeyi değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Genç yaş grupların 2021 yılı için satın alma gücünün daha iyi olacağını belirtme oranı diğer yaş gruplarına göre düşüktür.
- ✓ Kürtçe / Zazaca Anadile sahip olanların 2021 yılı için satın alma gücünün daha iyi olacağını belirtme oranı diğer Anadile sahip olanlara göre düşüktür.
- ✓ Kendini milliyetçi ve muhafazakâr olarak tanımlayanların 2021 yılı için satın alma gücünün daha iyi olacağını belirtme oranı sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ AK Partililerin 2021 yılı için satın alma gücünün daha iyi olacağını belirtme oranı diğer partililere göre yüksektir.

2021 yılı için Ülke ekonomisi ile ilgili beklentiniz nedir? (%)

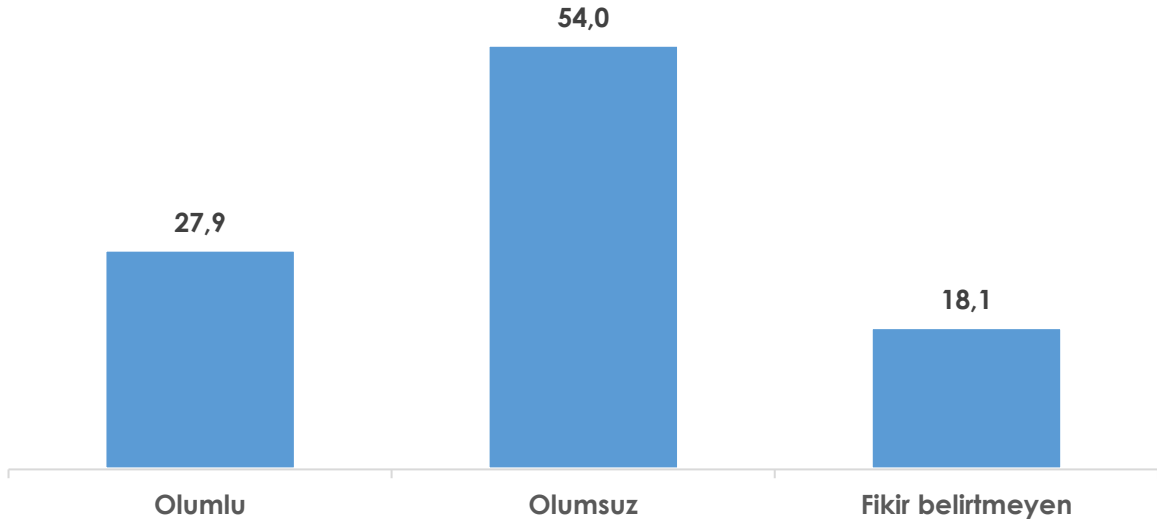
2021 yılı için ülke ekonomisinin daha iyi olacağını belirtenlerin oranı %29,6, aynı kalacağını belirtenlerin oranı %18,1, daha kötü olacağını belirtenlerin oranı ise %45,3'tür. Fikir belirtmeyenlerin oranı ise %7,0'dır.

- ✓ Cinsiyet ve yaş grubu değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Eğitim düzeyi arttıkça 2021 yılı ülke ekonomisinin daha iyi olacağını belirtme oranı azalmaktadır.
- ✓ Kürtçe / Zazaca Anadile sahip olanların 2021 yılı ülke ekonomisinin daha iyi olacağını belirtme oranı diğer Anadile sahip olanlara göre düşüktür.
- ✓ Kendini milliyetçi ve muhafazakâr olarak tanımlayanların 2021 yılı ülke ekonomisinin daha iyi olacağını belirtme oranı sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ AK Partililerin 2021 yılı ülke ekonomisinin daha iyi olacağını belirtme oranı diğer partilere göre yüksektir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

MUSTAFA SARIGÜL VE TÜRKİYE DEĞİŞİM HAREKETİ

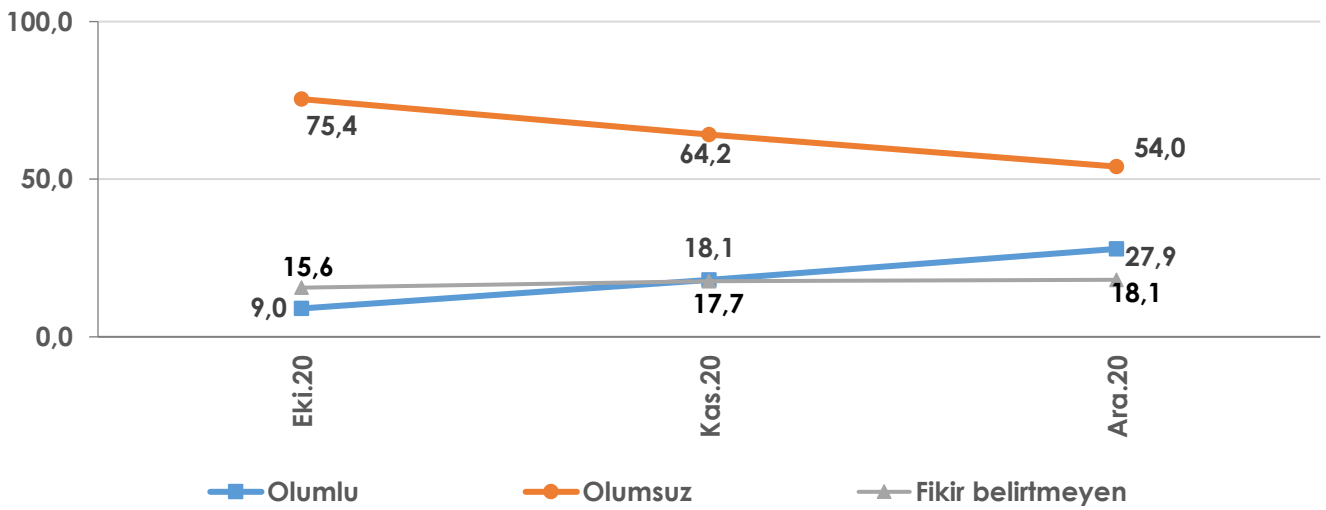
'Mustafa SARIGÜL' ile ilgili genel olarak nasıl bir kanaate sahipsiniz? (%)

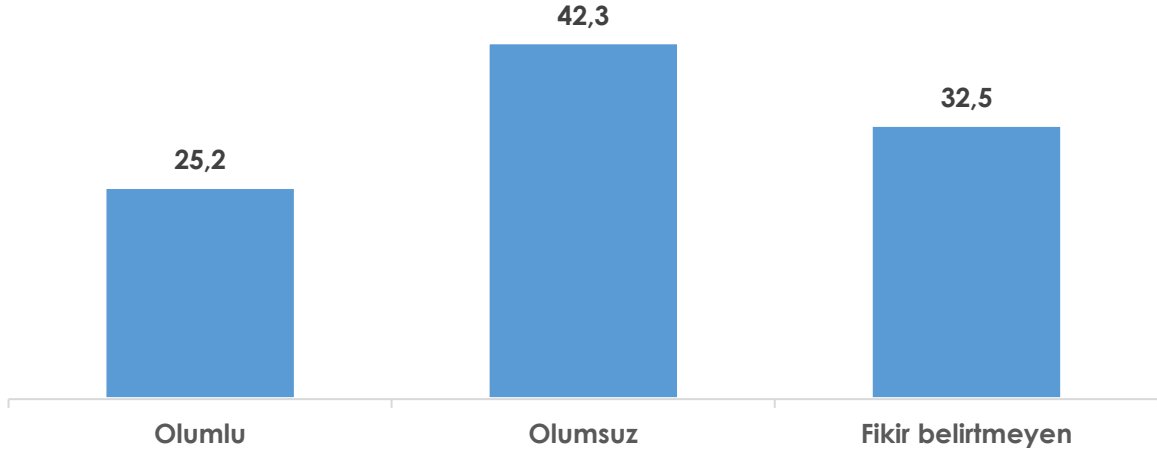
Mustafa SARIGÜL ile ilgili genel olarak kanaati olumlu olanların oranı %27,9'dur. Olumsuz olanların oranı %54,0 iken fikir belirtmeyenlerin oranı ise %18,1'dir.

- ✓ Eğitim düzeyi ve konuşulan Anadil değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Erkeklerin Mustafa SARIGÜL ile ilgili olumlu kanaati kadınlara göre yüksektir.
- ✓ Orta yaş grupların Mustafa SARIGÜL ile ilgili genel olarak olumlu kanaati belirtme oranı diğer yaş gruplarına göre yüksektir.
- ✓ Kendini milliyetçi olarak tanımlayanların Mustafa SARIGÜL ile ilgili genel olarak olumlu kanaati belirtme oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ CHP ve İYİ Partililerin Mustafa SARIGÜL ile ilgili genel olarak olumlu kanaati diğer partilere göre yüksektir.

İstanbul Seçmeni: Olumlu %30,6 Olumsuz: %55,3 Fikir belirtmeyen: %14,1

2020 'olumlu' ortalaması: %18,3

Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı "Türkiye Değişim Partisi" ni nasıl karşılıyorsunuz? (%)

Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı 'Türkiye Değişim Partisi'ni olumlu karşılayanların oranı %25,2, olumsuz karşılayanların oranı %42,3 iken fikir belirtmeyenlerin oranı ise %32,5'tir.

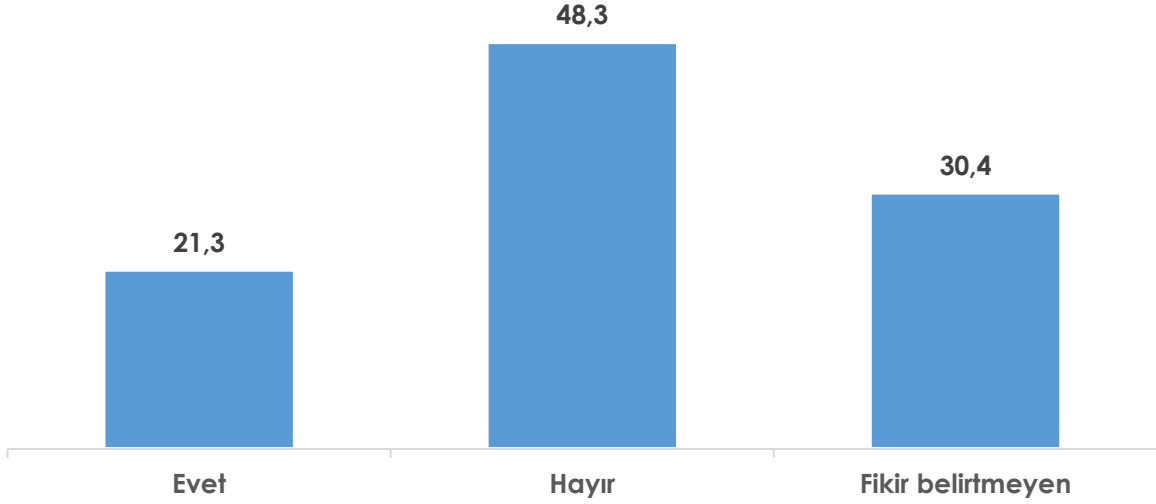
- ✓ Eğitim düzeyi ve konuşulan Anadil değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Erkeklerde, Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı 'Türkiye Değişim Partisi' ni olumlu karşılama oranı kadınlara göre yüksektir.
- ✓ Orta yaş grupların Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı 'Türkiye Değişim Partisi' ni olumlu karşılama oranı diğer yaş gruplarına göre yüksektir.
- ✓ Kendini milliyetçi ve sosyal demokrat olarak tanımlayanların Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı 'Türkiye Değişim Partisi' ni olumlu karşılama oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ CHP ve HDP'lilerin Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı 'Türkiye Değişim Partisi' ni olumlu karşılama oranı diğer partililere göre yüksektir.

İstanbul Seçmeni: Olumlu %33,5

Olumsuz: %34,5

Fikir belirtmeyen: %34,1

Sizce, Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı "Türkiye Değişim Partisi" nin başarılı olabileceğini düşünüyor musunuz? (%)

Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı "Türkiye Değişim Partisi" nin başarılı olacağını belirtenlerin oranı %21,3, başarısız olacağını belirtenlerin oranı %48,3 iken fikir belirtmeyenlerin oranı ise %30,4'tür.

- ✓ Eğitim ve konuşulan Anadil değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Erkekler Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı "Türkiye Değişim Partisi" ni kadınlara göre daha başarılı olacağını görmektedirler.
- ✓ Orta yaş gruplarının Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı "Türkiye Değişim Partisi" nin başarılı olacağını belirtme oranı diğer yaş gruplarına göre yüksektir.
- ✓ Kendini Milliyetçi ve Atatürkçü olarak tanımlayanların Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı "Türkiye Değişim Partisi" nin başarılı olacağını belirtme oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ CHP ve İYİ Partililerin Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı "Türkiye Değişim Partisi" nin başarılı olacağını belirtme oranı diğer partililere göre yüksektir.

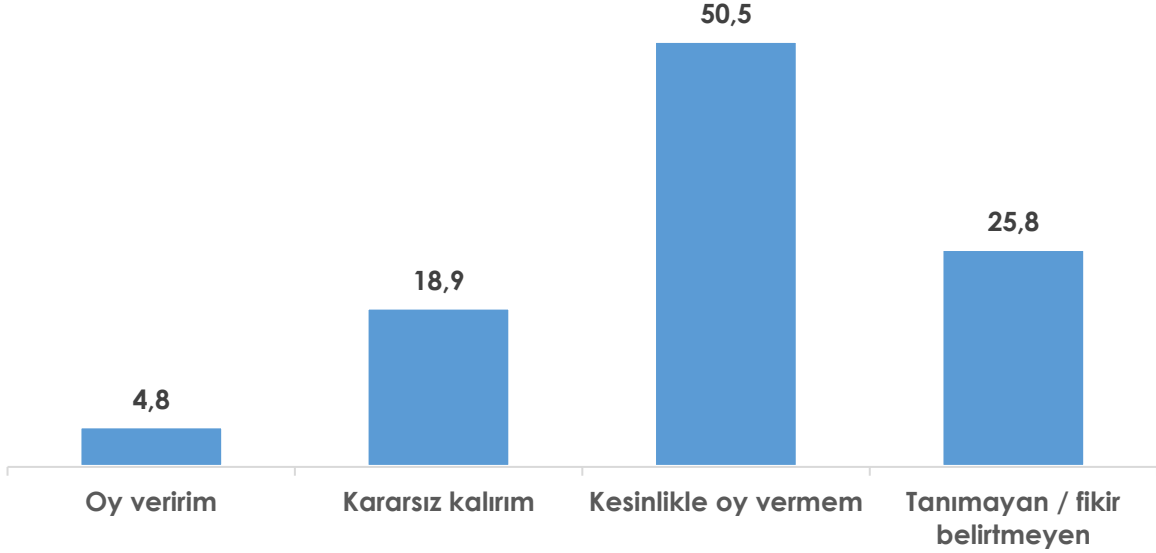
İstanbul Seçmeni: Evet %22,1

Hayır: %48,9

Fikir belirtmeyen: %29,0

Mustafa SARIGÜL'ün kuracağı "Türkiye Değişim Partisi" ne oy verme davranışınız nasıl olur? (%)

Mustafa SARIGÜL'ün 'Türkiye Değişim Partisi'ne oy vereceğini belirtenlerin oranı %4,8, kararsız kalacağını belirtenlerin oranı %18,9 iken kesinlikle oy vermeyeceğini belirtenlerin oranı %50,5'tir. Tanımayanların / fikir belirtmeyenlerin oranı ise %25,8'dir.

- ✓ Eğitim ve konuşulan Anadil değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık yoktur.
- ✓ Erkekler 'Türkiye Değişim Partisi'ne oy verme oranı kadınlara göre yüksektir.
- ✓ Orta yaş grupların 'Türkiye Değişim Partisi'ne oy verme oranı diğer yaş gruplarına göre yüksektir.
- ✓ Kendini Atatürkçü olarak tanımlayanların 'Türkiye Değişim Partisi'ne oy verme oranı diğer sosyo-politik kimliklere göre yüksektir.
- ✓ CHP'lilerin 'Türkiye Değişim Partisi'ne oy verme oranı diğer partilere göre yüksektir.

İstanbul Seçmeni:

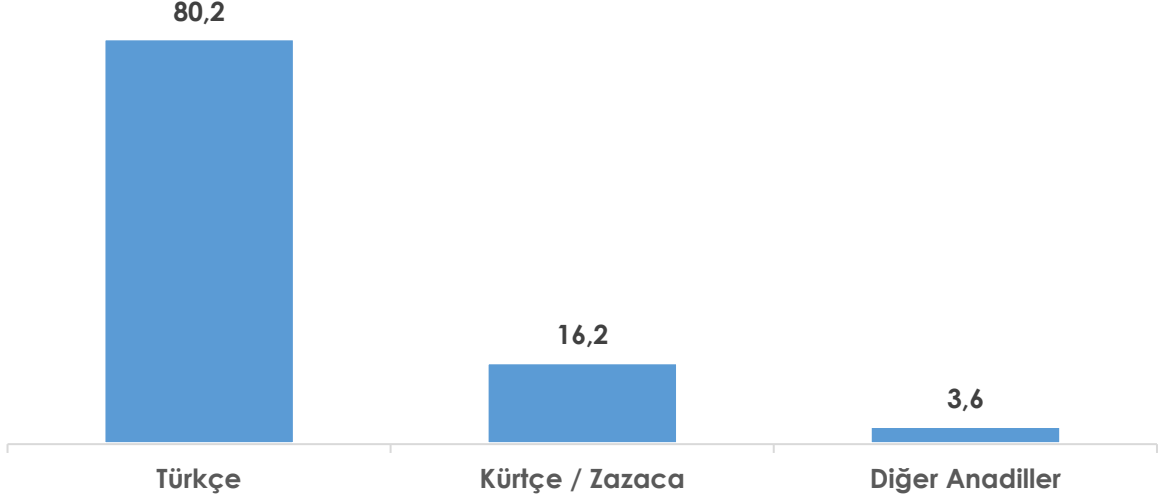
Oy veririm %5,0
Kesinlikle oy vermem: %53,4

Kararsız kalırım: %18,6
Tanımayan / Fikir belirtmeyen: %23,0

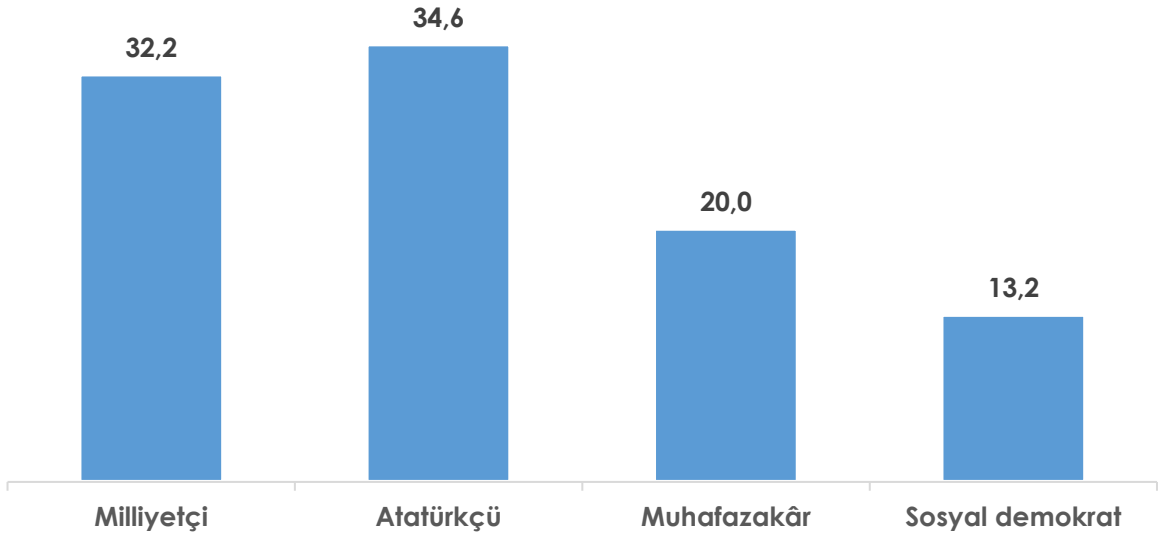
ALTINCI BÖLÜM

DEMOGRAFİK BİLGİLER VE ÖRNEKLEM

Konuşulan Anadile Göre Dağılım (%)

Sosyo-Politik Kimliklere Göre Dağılım (%)

Örneklemin Demografik Özellikleri (%)

	SAYI	%
Cinsiyete Göre Dağılım		
Kadın	1.300	50,7
Erkek	1.264	49,3
Yaş Grubuna Göre Dağılım		
18 – 25 yaş	542	21,1
26 -35 yaş	604	23,6
36 -45 yaş	610	23,8
46 -60 yaş	544	21,2
61 yaş ve üzeri	264	10,3
Eğitim Durumuna Göre Dağılım		
Düşük düzey eğitilmiş (İlkokul ve altı)	748	29,2
Orta düzey eğitilmiş (Ortaokul – Lise)	1.194	46,6
Yüksek düzey eğitilmiş (Üniversite ve üzeri)	622	24,3
TOPLAM	2.564	100,0

Araştırmada Yer Alan İller (%)

İL (NUTS1-Düzey)	SAYI	%
İstanbul (TR1 - İstanbul)	704	27,5
Tekirdağ (TR2 - Batı Marmara)	102	4,0
İzmir (TR3 - Ege)	252	9,8
Bursa (TR4 – Doğu Marmara)	206	8,0
Ankara (TR5 – Batı Anadolu)	314	12,2
Adana (TR6 – Akdeniz)	278	10,8
Kayseri (TR7 – Orta Anadolu)	108	4,2
Samsun (TR8 – Batı Karadeniz)	144	5,6
Trabzon (TR9 – Doğu Karadeniz)	100	3,9
Erzurum (TRA - Kuzeydoğu Anadolu)	104	4,1
Malatya (TRB - Ortadoğu Anadolu)	124	4,8
Diyarbakır (TRC - Güneydoğu Anadolu)	128	5,0
TOPLAM	2.564	100,0